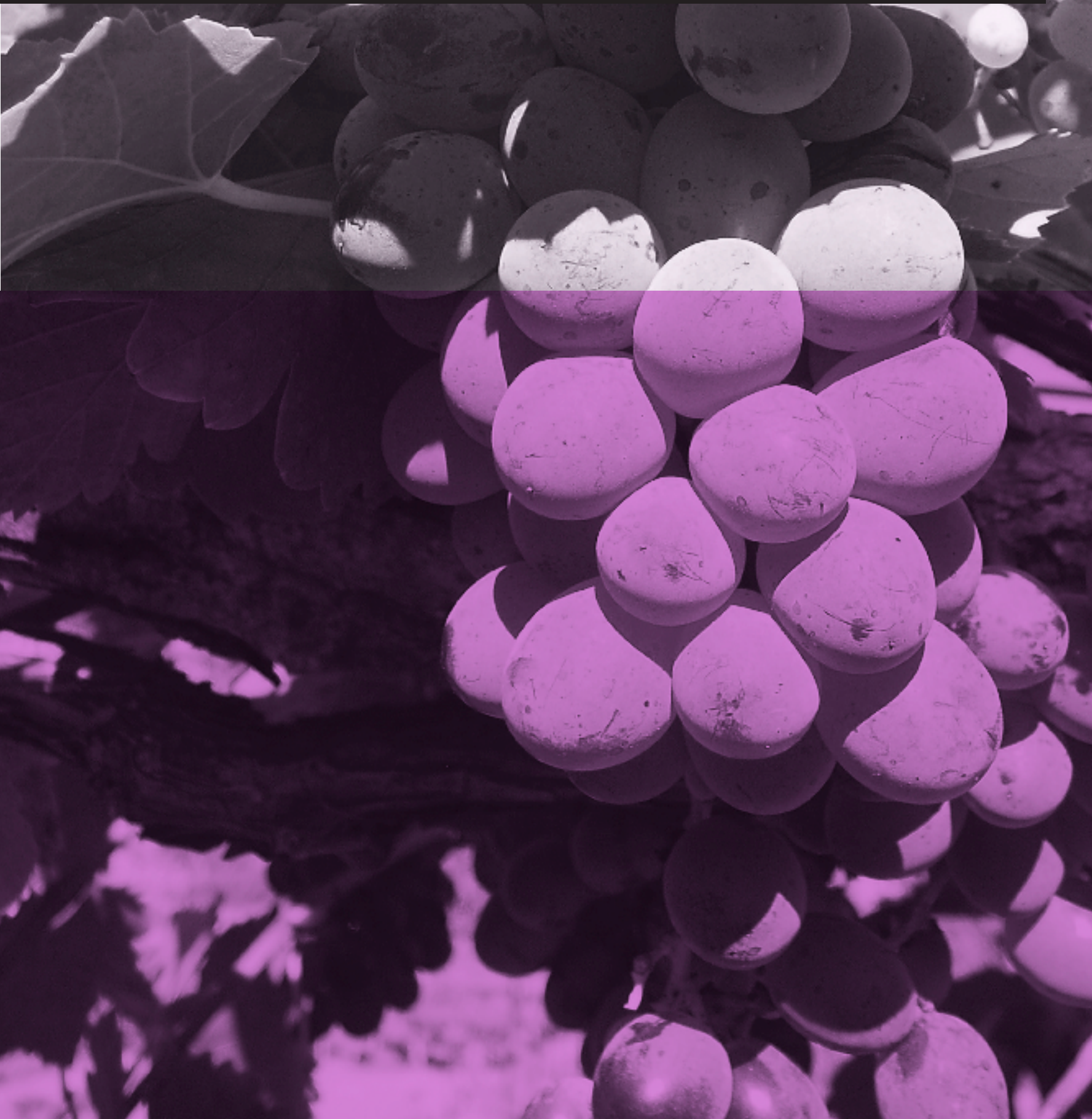

Camí Raí²³

Butlletí informatiu i d'opinió Vila de Copons

Gener de 2007 número 23 / Butlletí / Full municipal / Calendari 2007

Ajuntament de Copons

Butlletí informatiu i d'opinió Via de Copons
Edita: Ajuntament de Copons, Àrea Municipal de Cultura
Àngel Guimerà, 8, 08281 Copons, Anoia, Tel. 938 090 000 Fax: 938 090 013
Correu electrònic: copons@diba.es
Disseny i maquetació: ESPAI GRÀFIC, Igualada
Dipòsit legal: B-7571-96
Tiratge: 1.000 exemplars

Publicació periòdica / Distribució gratuïta
Imatge portada: Vinya Foto: Elisenda Mercadal Segura
Coordinació: Ramon Serra Llacuna, Elisenda Mercadal Segura i Nuri Pons Torrents
Agraïm la col·laboració de Xènia Ribá Ruiz

Sumari

3	Editorial
4	Ernest Lluch i Copons
5	L'Ernest Lluch
6	Retorno a Copons
7	Germanes Dominiques de l'Anunciata
8	Memorial a l'exèrcit popular a Pujalt
9	La llegenda de Sant Nicolau
10	Col·lecció d'eines tradicionals de fusteria
12	"Per què dius això, mama?"
13	La festa del dissabte
14	Carrers i cases de Copons. Presentació del nou llibre de l'Assumpta Muset
15	Neus Sanz
16	Copons a vol d'ocell
19	El sol i la lluna
20	Motxiles, llibres i bates...
22	Res millor que el cigronet a la tardor
23	Plafatur IX
24	Exposició Pau Corcellas i Ricard Espelt
24	Festa Major d'estiu 2006
25	Taller de joies
25	"De Salses a Guardamar de fraga a maó"
26	Hereu i pubilla 2006
26	Curs de natació 2006
27	Continua la gira de "no et beguis l'aigua"
27	S.XXI Explosió Simfònica
28	Resum de fets, activitats i actes
29	Renoms de Copons: Sant Pere de Copons i les seves masies
30	Les zoonosis
30	Estimada Catalunya
31	El nou Copons que arriba
32	Envoltats pels molins
33	Pensaments
34	Una petita història per pensar-hi
34	Sardenya, un país de sorpreses (I)
35	Reunió de la Coordinadora d'afectats i afectades pel Parc Eòlic de Serra Morena
36	Anar fent com la bona gent
37	Convenis per a la depuradora municipal i per a la cessió de la carretera com a vial urbà
38	Copons i el Medi Natural
38	La restauració de la façana de l'església de Santa Maria
40	Mirant el futur amb optimisme
41	Per un present i un futur millor
42	Resum dels partits de futbol
43	Travessa del Pirineu, de l'Atlàntic a la Mediterrània
46	El Club Excursionista Uecanoia, guanyador de la 9a copa catalana de caminades de resistència 2006
48	Fauna autòctona de la nostra comarca
49	Servei meteorològic
50	Receptes franceses: Cédric Chapon
51	Transports
51	Telèfons d'interés
52	Arxiu fotogràfic

Millor publicació periòdica
d'àmbit local

Millor butlletí municipal de l'any

Els articles publicats a Camí Ral reflecteixen solament l'opinió dels autors, no forçosament la de l'Ajuntament.

Editorial

En un poble petit com el nostre és vital la participació i col·laboració de tots. Això és el que garanteix l'èxit de publicacions com aquesta i d'altres activitats com la Festa dels Negociants i Traginers, Festes Majors, Reis, plantades d'arbres...

Són moltes activitats i pocs a fer-les realitat, i això pot produir un cert cansament o relaxació que cal combatre.

Així doncs, cal complementar aquesta participació i col·laboració amb implicació, participar de l'organització i dels processos que fan realitat aquestes activitats, aportant idees, feina i assumint responsabilitats. El Camí Ral, els Reis, l'organització de cada acte i festa necessita nous col·laboradors disposats a sumar.

Impliquem-nos.

Copons s'ho val.

Pep Colom Talló

Ernest Lluch i Copons

Elisenda Mercadal Segura

FUNDACIÓ ERNEST LLUCH

L'Assumpta Muset, amb la divulgació dels seus treballs, ens ha anat introduint al segle XVIII coponenc, potser el període més actiu i apassionant de la nostra història, que ja hem reviscut ens unes quantes festes de traginers i negociants.

Uns anys enrera, però, no sabíem tan bé perquè les nostres cases eren grans i distingides, amb dovelles blasonades i caires i brancals de pedra picada, ni pensàvem en aquells homes valents i emprenedors que sortiren de Copons i, superant contratemps i ajudant-se mútuament, arribaren a fundar cases de banca pel territori espanyol.

Fins que l' abril de 1995 Ernest Lluch, aleshores rector de la Universidad Internacional Menéndez y Pelayo, en un article d'opinió publicat a La Vanguardia i titulat "Retorno a Copons", destacava els orígens coponencs del Banco Herrero i de la Banca Jover. Podeu llegir-lo sencer en aquest Camí Ral ja que el diari La Vanguardia ens ha autoritzat molt amablement a reproduir-lo.

Ben entusiasmada amb la descoberta dels negociants de Copons, em vaig adreçar al professor Lluch, que des de Santander responia: "Trobarà un escrit -una mica llarg- que he escrit a un pròleg a un llibre de Josep M. Torres i Ribé sobre l'Anoia del segle XVIII. El Consell Comarcal en tenia.". Així és com vaig començar a introduir-me en aquest passat excepcional i en guardo un bon record.

Després, el gener de 1998, la historiadora Assumpta Muset va presentar a Copons el llibre "Catalunya i el mercat espanyol al S.XVIII: Els traginers i els negociants de Calaf i Copons". Aquest treball, editat l'any 1997, havia rebut l'any 1994 el Premi Doctor Joan Mercader de Recerca atorgat per l'Ajuntament d'Igualada. En el pròleg, l'Ernest Lluch escrigué "[...] Ara els coponencs i llurs amics o els interessats per la història de Catalunya amb majúscules podran llegir la història d'aquests traginers, comerciants, marxants o negociants a través d'aquestes pàgines d'una manera absolutament precisa. El llibre d'Assumpta Muset és un treball científic, però també un homenatge als treballs dels homes i dones d'aquell Copons que saberen cercar unes rendes que el medi natural, força advers, els negava. [...]".

En aquest mateix pròleg llegim " L'amic Josep Fontana diu que se'm nota l'entusiasme per

aquest món de comerciants quan en parlo". No crec que m'equivoqui pensant que l'Ernest Lluch ha sigut ànima i motor del treball de recerca sobre aquest món. Ho palesen també les paraules de dedicatòria de l'Assumpta Muset, en el seu darrer llibre "Carrers i cases de Copons. El creixement urbanístic del S.XVIII" : "Al professor Ernest Lluch, un enamorat de Copons, i de les seves cases."

El professor Fabian Estapé, en el seu llibre "Deu grans catalans. Un homenatge personal a deu figures històriques" acaba el retrat de l'Ernest Lluch amb un: "no vull concedir-los que a més de truncar una vida - i una vida tan valuosa en tants sentits - impedeixin l'assassinat de rebre els honors i distincions que li estaven reservats".

Siguin aquestes línies al Camí Ral homenatge i agraïment per la seva tasca. Petit i modest si, però el meu i ben sincer.

Dono les gràcies als Srs. Jaume Ortnez, Rafael Jorba, Lluís Foix, Carles Salmurri i Jaume Claret, sense els quals aquestes pàgines no haurien estat possibles, i per descomptat, i com en tantes altres ocasions, a l'Assumpta Muset.

Biografia

Fundació Ernest Lluch

Ernest Lluch i Martín

(Vilassar de Mar, 21/1/1937 - Barcelona, 21/11/2000)

La seva vida compromesa en la defensa de les llibertats va ser precoç. Quan era un jove estudiant es va sumar a l'oposició democràtica al franquisme i va esdevenir el representant democràtic dels alumnes de la Facultat d'Econòmiques. Ja com a ajudant del catedràtic Fabià Estapé, fou expulsat de la Universitat de Barcelona per la seva significació política. Durant la dictadura fou detingut diversos cops per participar en moviments socials i polítics contra el règim. El seu activisme continuà a València, on fou vice-degà de la Facultat d'Econòmiques i fundador del Partit Socialista del País Valencià. Mort Franco continuà amb el seu compromís militant i tornà a Catalunya el 1977, en què fou elegit diputat per Girona amb la coalició "Socialistes de Catalunya", del qual el 1980 es convertí en el portaveu en el Congrés dels Diputats. El 1982 formà part del govern socialista com a ministre de Sanitat i Consum, des del qual i fins a 1986,

enfrenat als sectors més conservadors del món sanitari, realitzà la universalització de la Seguretat Social i creà el departament dels drets del consumidor, per primera vegada a Espanya.

Deixant la política professional va concentrar la seva activitat principal a la universitat, a la docència i investigació. El 1986 va guanyar la càtedra de Doctrines econòmiques de la Universitat de Barcelona i entre 1989 i 1995 fou rector de la Universitat Menéndez y Pelayo que rellança a una nova etapa d'activitat i presència. Paral·lelament a una permanent acció pública com a articulista, tertulià i comentarista polític, continuà amb els seus treballs minuciosos i erudits especialment d'història i pensament econòmic. Fruit d'aquestes recerques ens deixà just acabades dues obres sobre el segle XVIII que essent històriques tenien una connexió directa sobre els problemes dels nostres dies. Era un coneixedor profund de la qüestió nacional catalana i per això s'interessà tant pel País Valencià i, els darrers anys per Euskadi. S'enamorà tament del País Basc que hi posà pis i hi passava temporades. Estudià a fons el problema basc i es comprometé una i altra vegada a favor d'Euskadi, la seva identitat i la seva cultura, contra els violents i a favor del diàleg, cercant camins constitucionals per resoldre els problemes. I fou per aquestes idees que el van matar.

Bibliografia

Elisenda Mercadal Segura

L'Ernest Lluch és autor de diversos llibres sobre història, economia i política, i ha deixat també centenars d'articles de premsa. Una obra excepcional, per quantitat i per qualitat. Escriu el doctor en Ciències Econòmiques de la Universitat Autònoma de Barcelona, Eugeni Giral Quintana, en un article a la "Revista Econòmica de Catalunya" cedit a la Fundació Ernest Lluch: "En voler recollir l'obra d'Ernest Lluch m'he quedat sorprès pel gran nombre de treballs que va veure editats. Per a realitzar-los calia una gran capacitat de treball, i una molt bona organització del temps.[...] Ernest Lluch tenia una especial preocupació per publicar els seus coneixements. Creia que era un deure dels economistes augmentar el nivell de raonament econòmic dels ciutadans, i, per tant, assegurava que calia oferir a través dels mitjans de comunicació informacions i raonaments que fessin més comprensibles els problemes econòmics. El seu mestre Fabián

FUNDACIÓ ERNEST LLUCH

Estapé n'havia mostrat el camí des de feia molts anys, i ell va seguir-lo, i va incitar-nos a d'altres a eixamplar-lo."

D'altra banda, Lluís Maria de Puig, Senador i Vicepresident de la Fundació Ernest Lluch, escriu en el pròleg del llibre "Darrers escrits", que és un recull significatiu de textos escrits per l'Ernest Lluch durant l'any 2000: "Per una voluntat tossuda i una capacitat de treball excepcional, Ernest Lluch féu una feineda formidable al llarg de la seva vida. I de gran valor, de gran qualitat, com molts han remarcat. És evident que ha estat reconegut sobretot com a polític [...] Però la seva aportació tal vega-

da més notable fou en l' àmbit intel·lectual. Estem parlant d'un economista, historiador i publicista amb una de les bibliografies més impressionants dels nostre temps. Autor de més de dos-cents estudis monogràfics (gran part llibres propis o en col·laboració); més de cent cinquanta parts de llibres (pròlegs, epílegs, introduccions, estudis preliminars, col·laboracions) i més de mil dos-cents articles de revistes o diaris."

Fundació Ernest Lluch

Fundació Ernest Lluch

La Fundació Ernest Lluch va néixer el gener de 2002, tot aplegant gairebé 300 persones que generosament van aportar el capital fundacional bàsic i van testimoniar així el seu homenatge. Entre els objectius fundacionals de la nostra entitat, destacava la voluntat d'aplegar i divulgar el treball acadèmic d'Ernest Lluch. Els objectius de la Fundació es concreten en mantenir viva la memòria d'Ernest Lluch, el seu pensament i la seva obra, de manera

que l'actuació de la Fundació, coherent amb aquests objectius, es mourà exclusivament en els camps de la reflexió intel·lectual, de la producció acadèmica, dels compromisos cívics i de les aspiracions socials, culturals i esportives que foren les de qui porta el nom la institució.

Els àmbits bàsics d'actuació seran, dons, aquells en què Ernest Lluch excel·lí i pels quals fou reconeguda la seva personalitat i aportació. Per abraçar tots aquests camps, la fundació ordena la seva actuació en els quatre àmbits temàtics que segueixen:

- Arxiu, memòria i estudis d'Ernest Lluch
- Àmbit científic i universitari
- Àmbit cívic i polític
- Àmbit cultural i esportiu

Podeu contactar amb la Fundació a l'adreça: Sant Jaume, 40 baixos, 08340 Vilassar de Mar Tel.: 937 590 084 secretaria@fundacioernestlluch.org Horari: de dilluns a divendres de 9 a 13 h.

L'Ernest Lluch

Assumpta Muset Pons, historiadora

Com la majoria de la gent, jo coneixia l'Ernest Lluch de veure'l per la televisió mentre va ser ministre, d'escoltar-lo a les tertúlies de la ràdio i de llegir els articles que escrivia a La Vanguardia. Després, vaig tenir la sort de conèixer-lo personalment quan li vaig demanar, aconsellada per Josep M. Torres i Ribé, si volia formar part del tribunal que havia de jutjar la meua tesi doctoral. Ell, amb la modèstia que el caracteritzava, ho va acceptar. Uns quants dies més tard un veí em va dir que l'Ernest Lluch havia parlat de mi per la ràdio, tot i que no va saber-me especificar què havia dit exactament. L'endemà em va trucar per telèfon, per comunicar-me que acceptava formar d'aquell tribunal i em va argumentar dues raons importants: jo era de Collbató, i ell hi havia estiuat de petit, i, a més, estudiava de ple els negociants de Copons, que era un dels seus temes favorits.

Després, vaig tenir la sort de treballar amb ell al Departament d'Història Econòmica de la Universitat de Barcelona, on exercia de cate-

dràtic; d'assistir a les seves classes, sempre magistrals i interessants, sobre la història del pensament econòmic; i, sobretot, de rebre els seus consells i suggeriments.

Recordo amb recança i tristesa les estones que havia passat junts, parlant dels negociants de Copons: dels Jover i dels seus socis d'origen galleg, els Herrero, que tant el fascinaven i recordo, també, el delit amb què es llegia els articles que jo li passava sobre aquests coponencs del segle XVIII i com en parlava amb tothom.

Ara, mentre escric, em vénen a la memòria les seves paraules, sempre encertades i amables. Aquell vespre d'hivern, quan jo el portava a casa seva, enmig d'una forta tempesta i em deia "no corri Muset, vagi en compte, que té un fill". Les seves trucades i les seves cartes anunciant-me un nou llibre o comunicant-me una documentació que havia descobert en algun arxiu recòndit de la geografia espanyola i que estava segur que em seria de profit. De

totes aquestes trucades, la que recordo amb més tristesa és la que em va fer des de Sant Sebastià, on estava estiuant, l'estiu abans del seu assassinat. Recordo que em va explicar les precaucions que prenia per tal d'evitar ensurts desagradables, ja que se sabia amenaçat. Em va dir: "no pateixi, Muset, que vigilo molt. Miro a sota el cotxe cada vegada que hi pujo i em giro sovint per assegurar-me que ningú em segueix". Aquella mateixa setmana ho va publicar en un article a La Vanguardia, que guardo com un tresor.

Tampoc puc oblidar aquell matí, quan la ràdio va donar la fatal notícia del seu assassinat perpetrat la vigília, a Barcelona, al garatge de casa seva. Un lloc aparentment segur.

Els seus assassins van matar un home savi, bo, humil i partidari de la pau. Amb la seva desaparició tots hi vàrem perdre, però aquells que estimem Copons i la seva història també vàrem perdre un gran amic, el qual no podem oblidar, malgrat el pas del temps i dels anys. ■

Retorno a Copons

La Vanguardia, jueves, 20 abril 1995

Ernest Lluch, rector de la Universidad Inter-nacional Menendez Pelayo

Retorno a Copons

La liberalización del mercado de capitales, al traer inestabilidades, necesita redes de lealtades al margen del mundo de los negocios

La Caixa" está a punto de tomar el control del Banco Herrero. Una integración que se producirá pese a que el estado de la sociedad asturiana era bastante satisfactorio. Si atendemos a lo que ha afirmado Ignacio Herrero, lo han aceptado porque, manteniendo una participación minoritaria y puestos ejecutivos, podrán transformarse, con la ayuda de la gran estructura de "la Caixa", en la principal institución financiera asturiana. La opa amigable de "la Caixa" ha ido en una dirección que ha disparado resortes del silencio de la historia catalana. Al fin y al cabo el Banco Herrero tiene parte de sus orígenes en una familia de negociantes de Copons, cerca de Igualeda.

A los pocos días, el Banco Guipuzcoano presentó resultados poco favorables después de dos años estupendos. Su presidente e hijo de un gran banquero, José María Aguirre, advertía que no estaba cerrado a alguna opa amistosa como la del Banco Herrero. También en el Banco de San Sebastián una de sus raíces son unos Brunet negociantes nacidos en el mismo Copons. Hace unas pocas semanas, y dentro de los avatares del Crédit Lyonnais, se hablaba del destino de la Banca Jover, que también fue fundada por unos negociantes de Copons.

El regreso a Copons del Banco Herrero, al que deseo que no pierda originalidad asturiana, permite poner de relieve la singular trayectoria de una población, Copons. Es un caso singular que en Cataluña solamente comparte con Tortellà, situado entre Olot y Maià de Montcal: poblaciones que especializaron a la mayor parte de sus habitantes en el comercio desde finales del siglo XVII hasta finales del siglo XIX. Pasaron de ser arrieros, a negociantes y a comerciantes. Toda la población estaba en ello. Cuando los medios de transporte les arrumbaron se quedaron donde vendían las manufacturas catalanas y tuvieron un eco transformador notorio.

Aprendí de mi hermano, al pasar a limpio los mapas de su tesis de licenciatura, que de un pueblo tan pequeño habían salido quienes tenían 46 casas de comercio en el resto de España, dos en Portugal, dos en Buenos Aires y una en Caracas y otra en La Habana. Fabuloso esfuerzo mercantil. Volvían con mercancías como la "rubia" de Valladolid, lana castellana o ferretería del País Vasco.

Por su parte, los Herrero eran unos gallegos, castellanizados en su linaje al trasladarse a Fortanete, en Teruel, donde acudían "tenderos con artículos de comer y vestir". Desde allí expedían lana a Cataluña y vayan a saber si no fue a través de estos contactos por los que un ambicioso Ignacio Herrero al trasladarse a Valladolid a principios del siglo XIX encontró empleo en una casa de comercio regentada por Antonio Jover y Pradell y Roque Romeu, ambos de Copons. Adquirían paños en Cataluña, nos cuenta Alfonso de Otazu en unas páginas apasionantes, para venderlos desde Valladolid hasta Galicia y Asturias pasando por Madrid.

Aún no estaba fundado el Banco Herrero pero estas mismas tres regiones tendrán 169 oficinas de un total de 198 en este año de 1995; permanencias históricas. Será en 1841 cuando Ignacio Herrero y Antonio Jover y Pradell fundaron a medias unas sociedad de banca. Los catalanes de Copons no habían perdido contacto con Cataluña para casarse o para aprender el idioma. No serán solamente comerciantes, sino que tendrán fábrica de hilados y tejidos de algodón y otra de vajilla en Valladolid y se transformarán en terratenientes. Uno de ellos será dramaturgo de éxito.

No será Copons un caso excepcional. Tal como he explicado prologando un libro de Torras i Ribé editado por la Abadía de Montserrat, bastantes minorías se especializan en actividades donde pertenecer a un grupo pequeño y bien delimitado puede ser garantía de confianza mutua en un mundo comercial y financiero muy inseguro por su fluidez y falta de marco jurídico. Judíos, armenios o libaneses y maragatos, cameranos o vascos serían unos casos bien claros. Ser catalán era demasiado amplio pero ser de Copons o de Tortellà lo delimitaba. El uso del euskera como señal de identificación es bien claro en la autobiografía de la famosa Monja Alférez Catalina de Erauso.

La liberalización del mercado de capitales, al traer inestabilidades, necesita redes de lealtades al margen del mundo de los negocios. No es casualidad que el principal agente en la compra y venta de divisas, George Soros, sea un húngaro y judío que habita en un medio ajeno, Estados Unidos. O que el armenio de origen Kerkonian desee adquirir Chrysler. Evocar el origen del Banco Herrero y de su cierto retorno a Copons a través de "la Caixa" es también explicar cómo se forman los mercados mas allá de las, a menudo, ridículas explicaciones propias de la economía ortodoxa o neoclásica. Por eso nunca creí que el establecimiento del mercado, no del mercado negro, fuera en Rusia cosa de cuatro días o de cuatro medidas sobre el establecimiento de los derechos de propiedad.

¿Y la religión? En algunos casos influye claramente, como entre los hijos del Libro. Los vascos de la diáspora comercial se organizarán en Perú alrededor de la Virgen de Aránzazu. Los cameranos, a su vez, dependerán del monasterio benedictino de la Virgen de la Valvanera. Recordemos el barrio de Buenos Aires que lleva esta advocación de Nuestra Señora. No constan lazos religiosos adicionales entre nuestros negociantes de Copons o de Tortellà. Si, alguna huella entre comerciantes catalanes y la Virgen de Montserrat. Otro día. ■

Germanes Dominiques de l'Anunciata

Elisenda Mercadal Segura

Amb motiu de la celebració dels 150 anys de la seva fundació, l'any 1856, la Congregació les Germanes Dominiques de l'Anunciata ha editat un calendari commemoratiu on es recullen les dates en què es van fundar les 142 cases actualment obertes, alguns esdeveniments significatius i també la relació de poblacions on durant algun temps van ser presents. Entre aquestes darreres apareix Copons i la data en què va ser-hi fundada la comunitat, l'any 1891.

La Paquita ens ha fet arribar el calendari i també la informació que la Congregació disposa en el seu arxiu en relació amb la comunitat que es va establir a Copons, extreta exactament del "Libro Iº de la Crónica" i que reproduïm a continuació.

Hem aprofitat per recuperar una fotografia que ja s'havia publicat anteriorment al Camí Ral 8, on es veuen dues germanes i una bona colla de noies i infants. Entre ells la Teresa Clotet i la Calamanda Prats, que quan la comunitat se'n va anar, l'any 1925, encara eren molt petites i no en recorden gaire coses. Les germanes, les monges, diuen elles, ensenyaven a les nenes a cosir i també a llegir i escriure. Fins i tot a les jovenetes que havien de treballar, que hi anaven al vespre. També s'encarregaven dels més menuts, nens i nenes, quan les mares treballaven a la fàbrica. L'entrada al convent era per la plaça, al darrere tenia hort i safareig.

L'altra fotografia, cedida per la Magdalena Parés i que ja havia sortit al camí Ral 10, mostra la plaça Ramon Godó vers l'any 1935, i encara podem veure part de l'edifici del convent que la família Jover, que n'era propietària, va fer enderrocar a la mateixa època que van construir l'edifici conegut com "Cal Jover", situat al carrer Àngel Guimerà.

Libro Iº de la Crónica

"Copons.

Admirados ciertos vecinos de esta villa, perteneciente a la provincia de Barcelona y Diócesis de Vich, de los excelentes resultados producidos en todas partes por las Hermanas Dominicas concibieron el proyecto de establecer una Casa que sirviese, al mismo tiempo de centro de moralidad.

En 30 de diciembre de 1890 elevaron la solicitud a la Rma. M. General, acompañada de las bases en vistas a la fundación.

Los señores protectores de las Hermanas fueron: Doña Antonia Peix, Manuel Gilli, propietario, Ricardo Torras, propietario, y la señora Elisa Casas, viuda de Jover.

El día 10 de febrero de 1891 llegaron 4 Hermanas e inmediatamente abrieron las clases sin fiesta alguna de instalación e inauguración. Las Hermanas trabajaron en el ministerio con suma actividad y celo.

Las hermanas salieron de Copons el 25 de diciembre de 1925, después de 34 años en esta población." ■

Les Dominiques de l'Anunciata també foren presents en altres poblacions al llarg d'aquests 150 anys

1879 Glewa Naldé Añi	1881 Terme de Segre	1882 Puig Foraneta	1883 Vinyoles Canrià A. Lluç de Segre
1884 Rubi Arer	1885 Mina No. de Stk. Maria Rubi O. de Baragona Fonclissa	1886 San Feliu de Boix Vilatorrada	1887 Comanin Amella Puy-orià Alta Alos de Tolaguer
1888 Espartero Tues Riudor Juncosa	1889 San Adrià de Besòs Cobers	1890 Castellón	1891 Copons

Memorial de l'exèrcit popular a Pujalt

Pere Tardà

Es deia Jaume Rubió, va néixer i morir a Montornès de Segarra. Estava a la Secció de Construcció i Manteniment.

Es diu Manuel López, de jove vivia a Barcelona ara viu a Terrassa. Feia d'electricista a la Secció de Destins.

Es diu Joan Naboa, és de Cervera i encara viu a la capital de la Segarra. Estava a les oficines.

Es diu Ramon Anglerill, nat a Montornès de Segarra, ara viu a Tàrraga. Va fer de cuiner.

Són quatre històries que jo he tingut el plaer d'escoltar mentre els mateixos protagonistes me les explicaven de viva veu.

Eren unes vides joves amb anhels i amb il·lusions, uns tenien amb prou feines divuit anys, d'altres eren més grans. Tots quatre varen coincidir durant un temps, un mes, tres mesos, mig any potser, durant el 1938, en plena Guerra Civil Espanyola, a la Base d'Instrucció Militar del XVIII Cos de l'Exèrcit Popular que, durant deu mesos, es va construir i va funcionar a Pujalt.

Ara fa cinc anys, l'Ajuntament de Pujalt va emprendre la labor de la recuperació dels espais físics, de la recuperació de la memòria històrica, de furgar per arxius d'arreu d'Espanya, de fer excavacions arqueològiques, de consolidar i reconstruir les múltiples restes arquitectòniques i, en definitiva, de posar en valor un moment històric, la Guerra Civil Espanyola, mitjançant unes restes materials, documentals i de la memòria col·lectiva úniques al nostre país.

Aquest projecte vol ser un homenatge a aquells soldats que van construir la Base

d'Instrucció, a aquells soldats que hi van servir en les tasques diàries: oficinistes, manteniment, paletes, cuiners, oficials, fusters, electricistes, ..., a aquells soldats que en van fer ús per descansar i reorganitzar-se després de llargs i durs períodes a primera línia de foc tant al front del Segre com a la Batalla de l'Ebre, a aquells joves soldats que varen rebre aquí la primera instrucció militar, a aquells soldats que dissortadament hi van morir i als veïns de Pujalt que van viure i conviure amb els soldats i que ara són una magnífica font d'informació a l'hora de reconstruir i interpretar les restes conservades.

És i serà un gran monument a l'aire lliure on tothom que ho desitgi podrà retrobar-se amb la nostra història més recent, la que va marcar la nostra vida, tant particular com de país, ara fa, tan sols, 70 anys.

Memorial de l'Exèrcit Popular. Amb aquest nom definim el projecte que estem endegant a Pujalt. Vol ser això, un lloc de retrobada amb la memòria, la memòria col·lectiva i la memòria individual, un lloc on fer reviuire emocions, sentiments, espais, olors, alegries, pors...

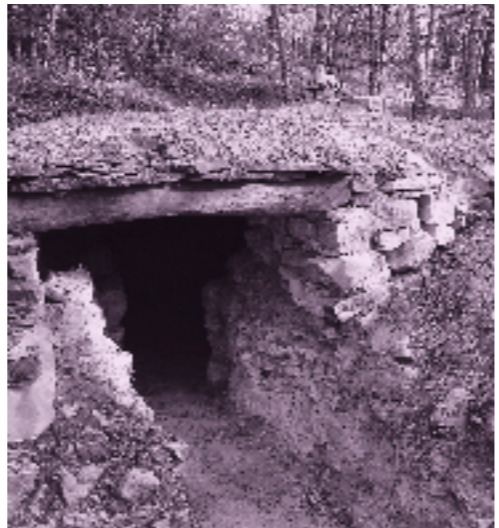
Quan els treballs de recuperació, reconstrucció, museografia, senyalització, accessos, etc. d'aquesta primera fase finalitzin (primavera de 2007), l'Espai Històric Museïtzat del Memorial de l'Exèrcit Popular a Pujalt permetrà fer un recorregut tant pel poble com per les restes del campament militar.

Al poble podrem conèixer les diferents instal·lacions que l'Exèrcit Popular va habilitar en magatzems, edificis públics i religiosos i cases del poble: oficines, "Hogar del Soldado", centre cultural, hospital, intendència, magatzems, cuina, refugis antiaeris, etc.

En les restes físiques del campament podrem passejar per un llarg recorregut que segueix els principals elements arquitectònics i arqueològics consolidats, restaurats, rehabilitats, senyalitzats i museografiats: barracot reconstruït (n'hi havia 18), latrina, refugis antiaeris, accessos i escales, tendes suïsses, habitacles semisubterranis, defenses antiaèries, trinxeres, búnquers, emplaçament del barracot de teatre, etc.

És un projecte viu i per tant en futures fases es veurà ampliat amb noves estructures recuperades. ■

La llegenda de Sant Nicolau

Natàlia Muñoz Domínguez

El dia 6 de desembre és la diada de sant Nicolau, anomenat en altres terres santa Klaus que és qui porta els regals de Nadal. Als països nòrdics aquesta tasca la fa una mena de follet anomenat Pomouki, muntat sobre un trineu tirat per rens. De la barreja dels dos personatges es surt el Papa Noel que ha arribat a nosaltres. Ara bé, la seva indumentària és fruit d'una iniciativa publicitària d'una empresa de refresc.

Santa Klaus, és a dir sant Nicolau, anava vestit de bisbe, ja que ho era, i Pomouki amb un vestit verdós. L'any 1939, l'empresa va popularitzar la figura del pare Noel vestit amb els colors d'etiqueta i va mantenir aquest personatge en les seves campanyes publicitàries de Nadal. Avui, no entenem un pare Noel que no vagi vestit de vermell i de blanc.

La llegenda de Sant Nicolau

Una vegada, tres noiets, de vuit a deu anys, van anar a jugar al camp, i es van extraviar. Un carnisser mala persona els va trobar, i amb bones raons se'ls va endur a casa seva; i a casa que els va tenir, el va amanyagà bo i prometent-los que a l'endemà al matí els durien a llur casa. Quan dormien, ajudat el carnisser per la seva dona, que era tan dolenta com ell, van matar els tres angelets i els posaren a salar dintre d'un cubell.

No es va saber res més dels nens; fins que, al cap de set anys, un dia el bisbe sant Nicolau, en passar per aquells indrets, va fer-se-li de nit, i va demanar acolliment al carnisser.

Tant ell com la seva dona li prepararen un bon sopar, perquè el sant bisbe era molt venerat a tot el país. Però succeí que li traqueren pernil i carn de bou, i el bon bisbe no en volgué menjar. Només va dir, amb posat seré:

No en menjaré d'això. Més m'estimo que em doneu carn d'aquelles criatures que vàreu matar fa set anys i les teniu en salmorra.

Els carnisseros varen fer intent d'escapar-se, però sant Nicolau s'alçà, n'agafa un per cada braç i els diu:

Mostreu-me on són les criatures assassina-des, Déu vos perdonarà.

Els altres, esporuguits i sense esma del que feien, van signar la porta d'una cambra, i llavors hi entrà el sant; i no fa més que tocar un tros de carn que sortia, quan s'aixeca un nen, i tot fregant-se els ulls diu:

Que bé que he dormit!

Toca un altre tros de carn, i surt un altre nen, qui també diu:

Dormia més a gust!

Finalment, toca un altre tros de carn, i surt el tercer noi, que també diu, tot fregant-se els ulls:

Que estava bé! He somiat que jugava amb els nois del cel.

Sant Nicolau va retornar els nois a casa llurs pares. ■

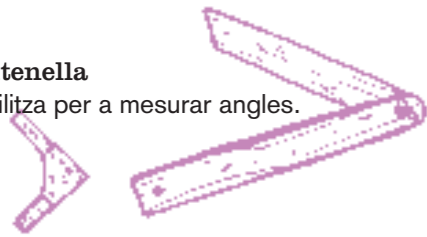
Col·lecció d'eines tradicionals de fusteria

Elisenda Mercadal Segura
Descripció de les eines extreta del catàleg de la col·lecció,
realitzat per Josep Tomàs, Xènia Riba i Santi Martín
Dibuixos: Xavier Martí Tello

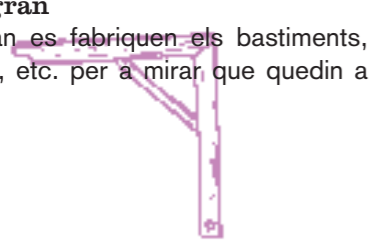
Seguim la visita per la col·lecció d'eines tradicionals de fuster iniciada fa tres Camí Ral. En un petit espai rústic situat al fons de la seva fusteria, el Josep Tomàs ha aconseguit reunir més de 300 eines de fuster i de boter, la majoria del seu avi tot i que també n'ha aconseguides algunes pel seu compte.

Instruments d'amidar

Centenella
S'utilitza per a mesurar angles.

Escaire gran
S'usa quan es fabriquen els bastiments, les portes, etc. per a mirar que quedin a escaire.

Escaire
S'assembla a l'escaire gran, però serveix per peces més petites. També s'utilitza per a marcar les peces.

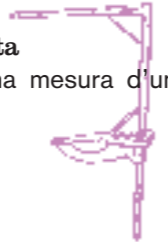

Escaire de ferro
S'utilitza en peces encara més petites.

Cartabó de biaix
Serveix per a marcar peces a 45° o a 90°.

Peu de rei gran de fusta
S'utilitza per a copiar una mesura d'una peça a una altra.

Rosset
S'usa per a marcar una línia clara sobre la peça.

Compàs
Serveix per a prendre mides o marcar un cercle.

Compàs gran
S'utilitza per a marcar rodones grans.

Metres plegables, cinta mètrica i llapis
Per a prendre les mides de qualsevol peça o espai.

Xerracs

Xerrac
Eina de serrar. És molt pràctic per tallar peces ni molt grans ni molt petites. N'hi ha amb diferents mides i diferents tipus de dents.

Xerrac de punta
S'utilitza per a tallar corbes i per a entrar el tall per un forat que s'ha fet prèviament.

Xerrac de beina, xerrac de molla
Serveix per a fer talls fins i de precisió.

Raspes

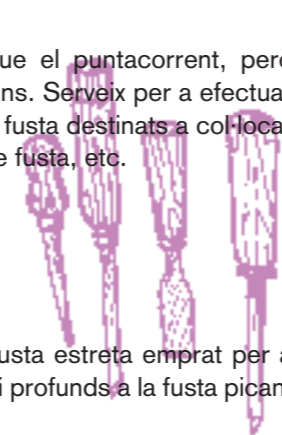
Raspa de mitja canya
Raspa plana
Llima rodona o llima de cua de rata
S'utilitzen per a fer els últims rebaixos a la fusta, els més fins. Depenent del treball es fan servir les unes o les altres.

Eines de tall

Puntacorrent
Eina de tall dissenyada per a completar el treball de serres i ribots. S'utilitza principalment per a fer galzes i rebaixos a la fusta. El puntacorrent s'utilitza per a treballs pesats.

Enformador
S'utilitza igual que el puntacorrent, però en treballs més fins. Serveix per a efectuar caixes o talls a la fusta destinats a col·locar panys o peces de fusta, etc.

Badaina
Enformador de fusta estreta emprat per a fer forats estrets i profunds a la fusta picant amb la maça.

Col·lecció de ribots i guilleumes amb diferent tall

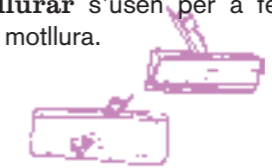
Ribot
Eina que serveix per a aplanar, apriar i allisar la fusta. També s'empra per a deixar una superfície rugosa i poder-la encolar bé.

Ribot metàl·lic
S'utilitza com un ribot.

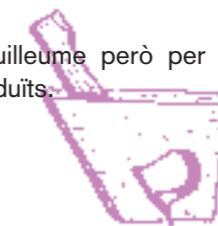

Ribots de motllurar s'usen per a fer diferents tipus de motllura.

Guilleume
És un ribot estret. S'usa per a fer galzes i perquè els angles no s'arrodoneixin.

Guilleume curta
S'utilitza com una guilleume però per a entrar en llocs més reduïts.

Buidadora
Eina semblant a un ribot, però amb cara inferior convexa, que serveix per arrodonir i fer ranures.

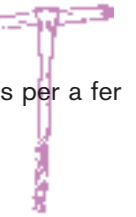

Ranudador
Serveix per a fer ranures i canals.

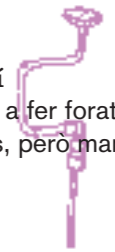

Eines de foradar

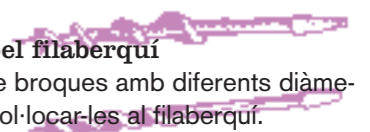
Barrines grans
Es fan servir amb les dues mans per a fer forats de gran diàmetre.

Filaberquí
Serveix per a fer forats. És com un trepant dels actuals, però manual.

Broques pel filaberquí
Es tracta de broques amb diferents diàmetres per a col·locar-les al filaberquí.

Barrines o trebinelles
S'utilitzen per a fer forats poc fondos i de poc diàmetre. També s'usen per a obrir el pas per després cargolar-hi un vis.

"Per què dius això, mama?"

Francina Cirera Jiménez

ELISENDA MERCADAL SEGURA

Reconec que m'ho estic passant molt bé criant els meus nens, que m'he convertit en una marassa (bona o dolenta, no ho sé, però definitivament, marassa) i que he deixat de banda moltes altres coses que fa temps m'apassionaven i que suposo que encara m'apassionen.

De fet, vaig poder comprovar que Copons sempre m'apassiona i que el relat de l'Assumpta Muset rellegit els dies abans de la Festa dels Traginers i Comerciants de Copons em va recordar la duresa de la vida en segles passats i la fortalesa de les dones d'aquesta vila, que abandonades, moltes vegades durant llargs períodes, continuaven empenyent el poble i els seus descendents.

M'agrada pensar que el sol fet de viure, en el sentit més ampli de la paraula, els carrers, els racons i la gent de Copons poden encaminar-me d'aquesta fortalesa.

De fet, un cop encarnada en el personatge de venedora de patates, amb el vestuari centenari que em va deixar la mare de l'Elisenda Mercadal, l'autèntic carretó del Ceferino i els cabassos de la Teresa Closa, sentia una força que m'emplenava cos i ànima. I els meus nens al meu costat em donaven l'alegria de la plenitud i l'oportunitat de lluir-los com una bleda cavada, satisfeta i còfoia de la descendència (i que duril!).

Sí, la veritat és que vaig passar-ho molt bé, i que no hagués parat de donar voltes i voltes si no hagués estat perquè vaig sentir un comentari d'una dona: "Pobre canalla! No

sé pas quantes voltes han donat ja!". Vaig pensar que era el moment de parar, de fet el meu fill gran (5 anys acabats de fer) feia poca estona que m'havia interrogat bastant molest: "Per què dius això, mama?!!

Sí, realment, encara m'apassiona el teatre, fer comèdia, deixar-te embolcallat d'un altre jo, fer desaparèixer la realitat, oblidar-se d'un mateix i poder viure una altra vida per uns moments. "A quan van les patates, noia?"-em preguntaven alguns visitants. "Amb la vostra moneda a tres euros el quilo"-contestava. "Carai que vas cara!"-em deien. Aleshores els venava un rotllo: "oh! És que passem una vida molt dura... El meu home va marxar fa dos anys de casa. Se'n va anar a tragar amb el carro per Castella i encara no ha tornat. No en sé res, i ja fa més d'un any que no m'envia res, ni diners ni gènere. Les passem magres, però treballem la mica de terra que tenim i anem tirant, vés què... No vol un quilet de patates?".

Jo crec que els feia pena! Però encara ara, no sé si els feia pena el relat, o la cara que devien posar els meus fills que no entenien per què la mama deia aquelles bestieses! Tant se val, el Ton i l'Èric ja ho entendran quan siguin grans. Com m'agradaria que fessin de paraigüers, d'escura-xemeneies, de venedors de calendaris i pronòstics, de qualsevol paper, però que visquessin Copons: el seu present, el seu passat i també el seu futur. Per cert, algú sap quin serà el futur de Copons?

© Francina Cirera ■

JORDI MERCADAL PRATS

ELISENDA MERCADAL SEGURA

NURI PONS TORRENTS

JORDI MERCADAL PRATS

La festa del dissabte

Elisenda Mercadal i Segura

La tarda de dissabte de la sisena Festa del Traginers i Negociants de Copons va ser intensa sota el cel ennuvolat.

Primer la inauguració de la premsa de raïm cedida de la col·lecció d'en Santiago Barenge que s'ha col·locat a la placeta de davant de Cal Segura.

Tot seguit i al ritme de la Viri Virom Band l'activitat es va desplaçar cap al poliesportiu on tot estava preparat per a la presentació del llibre de l'Assumpta Muset "Carrers i cases de Copons. El creixement urbanístic del segle XVIII".

Mentre l'Assumpta dedicava llibres, encara acompanyats per la banda i amb la coca del forner i una mica de xocolata per agafar forces, petits i grans (sí, sí, els grans també) s'iniciaven en el fantàstic però no sempre fàcil al món del circ: xanques, diàbolo, jocs malabars, corda fluixa... i tot d'altres activitats que el Taller Tot Circ tenia preparades. Els més menuts també es van descalçar per fer salts i tombarelles damunt d'un inflable gegant amb palmeres i elefant.

Una bona dosi d'activitat i caliu per escalfar una tarda fresqueta i preparar-se pel sarau de l'endemà. ■

NURI PONS TORRENTS

ELISENDA MERCADAL SEGURA

ELISENDA MERCADAL SEGURA

NURI PONS TORRENTS

Carrers i cases de Copons Presentació del nou llibre de l'Assumpta Muset

Jaume Ortínez Vives

No es presenten llibres sobre Copons cada dia.

Per això, la publicació del treball d' Assumpta Muset titulat "Carrers i cases de Copons. El creixement urbanístic del S. XVIII" i auspiciat per l'Ajuntament, és motiu sobrat per parlar-ne.

L'estudi de la Sra. Muset és una branca més del seu profund coneixement sobre la Vila de Copons i sobre les positives conseqüències econòmiques que per Copons va tenir el treball dels comerciants i traginers durant els segles XVIII i XIX.

L' entrada de diner abundant va propiciar la construcció de cases importants que encara avui són dignes de veure i objecte actual d' obres de millora i conservació.

La situació d'aquestes noves construccions - de gran superfície i qualitat si les comparem amb la mitjana de les que en aquells anys es feien a d'altres pobles del nostre entorn - va originar canvis en el seu urbanisme. Canvis de tal magnitud que es pot dir que van capgirar l'ordenament urbà medieval.

No podem afegir res més al llibre. Cal llegir-lo. Per Copons és un orgull i per als estudi-

NURI PONS TORRENTS

ants i estudiosos de la vila i comarca serà, o és ja, la base d'altres treballs acadèmics. I això és important.

Un altre aspecte de l' acte de presentació del llibre fou el parlament de l'economista Miquel Gutierrez i Poch.

Miquel Gutierrez, capelladí de fet amb vincles a Copons, profund coneixedor de la història industrial de l'Anoia i de les indústries instal·lades i propiciades pel mateix riu Anoia i autor de destacats llibres en aquest àmbit, va demostrar també conèixer molt bé l' insòlit passat de Copons. Gutierrez Poch va reafirmar el gran interès i estima

del malaguanyat Ernest Lluch pel tema de Copons, i va proporcionar dades interessants sobre els afers econòmics de les antigues famílies procedents de Copons sobretot al nord d'Espanya.

La Festa del traginers i comerciants d'enguany, doncs, va tenir un pròleg de luxe. No és la nostra una festa més com les que s'han inventat arreu de les nostres contrades per tal d'omplir un cap de setmana. La nostra festa és el record d' una gesta econòmica sense comparació possible, i, amb l'acte que acabem de descriure anem posant els fonaments per al major coneixement del fet i del lloc. Del nostre lloc. ■

El llibre: Carrers i cases de copons. El creixement urbanístic del S. XVIII

Autora: Assumpta Muset Pons. Il·lustracions: Xavier Martí Tello
Primera edició juliol 2006 - Ajuntament de Copons

Neus Sanz

Nuri Pons Torrents i Ramon Serra Llacuna

Des de Sitges amb molta estima per al poble que em va acollir ja fa alguns anys i del qual conservo molt bons moments i algunes de les meves millors amistats.

Tots coneixeu més o menys la meua trajectòria. Quan vàrem aparèixer per Copons tota la família, jo ja venia de treballar a La Cubana. Vaig començar a treballar-hi als 17 anys i hi vaig estar 11 anys en contacte... És on vaig aprendre el poc que sé, però em varen ensenyar a intentar ser natural davant el públic i les càmeres, a no avançar els acudits, a parlar com les persones del carrer i a creure'm el que estic explicant. Tot això, ara que estic instal·lada a Madrid, m'ha servit moltíssim!

Vaig decidir canviar de registres i deixar La Cubana (cosa que no va ser gens fàcil) per passar a treballar en una altra productora i també a TV3, però només vaig aconseguir fer unes petites coses amb El Terrat. Fins que un bon dia, en arribar a casa li vaig dir al Xavi que "me iba a lanzar la última caña a Madrid... y la verdad es que pesqué mucho!"

Des del primer càsting que vaig fer em van contestar al cap de 10 dies, i la resposta va ser que m'agafaven per a la sèrie Casi perfectos. A partir d'aquí van decidir que havia de ser una Mujer.com i ara estic de gira per les espanyes amb 5 Mujeres.com.

Aquell estiu vaig tornar a treballar amb El Terrat en el programa 4 Arreplegats. Em va servir per conèixer companyes meravelloses i poder plantar cara, una vegada més, a la improvisació!!

A partir d'aquí varen arribar Los hombres de Paco i el personatge de la Rita. És un dels personatges amb els que he treballat més a gust. I a Los irrepetibles de Amstel també m'hi van fer un forat, tant al programa com a la gira. Així que ara estic en "los Pacos" i en dues gires per Espanya...però ho porto bé, ja que els de Globo mimen molt les persones i et deixen respirar. "Aunque parezca mentira, cuando estas haciendo dos o tres personajes a la vez no se te mezclan en la cabeza, cada uno tiene sus ropas y sus formas de hablar y creo que el subconsciente lo sabe y no traiciona..."

Un bon moment va ser quan Pedro em va escollir per a la pel·lícula Volver. Per a mi, però, tots els moments han estat importants, encara que no hi hagi hagut cinema pel mig. Treballar amb Pedro i Penélope "ha sido un regalo de los dioses! Y no he visto cosa más bonita y frágil que Penélope!". Tots tindriem que entendre que els famosos són gent molt normal i que es comporten de manera natural com nosaltres.

Em passo les setmanes de Barcelona a Madrid i de Madrid a Barcelona, però com que el cos humà s'acostuma a tot, ja és una cosa que forma part de la meua feina. Podria quedar-me a Madrid, però enyoro el Xavi i els meus papis i la Ruchi i el Lolo (són la gosseta i el gatet), i de pas si el Saulito juga a Igualada el vaig a veure al camp.

La veritat és que la meua vida en l'aspecte personal ha canviat molt poc. Continuo tenint les mateixes amistats, com "mi

Imma de Copons", "el guapo del Gusi y su guapísima Xènia" i "el Toni del "Mai tanquem" y su Aurora". Des d'aquí els dono les gràcies per alegrar-se sempre de tot el bo que m'està passant.

Ara l'únic que m'ha canviat és que algunes vegades he d'aturar-me per fer alguna foto o per firmar autògrafs, però t'ho demanen amb tanta il·lusió i estima que no resulta gens pesat ni esgotador.

El Ramon em va preguntar quin somni tenia, i em sembla que es va quedar una mica parat quan ràpidament li vaig contestar que ser protagonista d'alguna sèrie o pel·lícula NO!!! "Qué miedo tiene que dar llevar toda la responsabilidad de un trabajo, y siendo las gentes como son, en el próximo has de superarte muchísimo más!!! Me cuesta creer que a estas alturas de como está la vida alguien persiga ser FAMOSO. Qué pena cuando la torre ya no se mantenga en pie!"

Però bé, no vull deixar-vos amb la incògnita de quin és el somni que persegueixo:

"Levantarme un día por la mañana y SER DELGADA!!!

"Bueno corazones", he estat encantada de tornar a participar en el "Camí Rai" i que la Nuri Pons i el Ramon Serra pensessin en mi per a una petita entrevista. "GRACIAS Y BONITO 2007!!!"

"La Neus de cal Saül" ■

Copons a vol d'ocell

El sol i la lluna

Carles Pons Farin

Fa molt de temps, Déu va crear al Sol i junt amb ell va crear Mercuri, Venus, la Terra, Mart, Júpiter, Saturn, Urani, Neptu, Pluto. I al crear la Terra va crear la Lluna.

El Sol i la Lluna es van enamorar, però Déu va decidir que en tots els planetes hi hauria el dia i la nit.

Llavors, Déu va dir al Sol que ell il·luminaria durant el dia, matins i tardes i a més a més, que seria el rei dels astres. Llavors el va nomenar "astre Rei". I la Lluna il·luminaria les nits, càlides i fredes i commouria els enamorats.

La Lluna quan va saber que s'havia de separar del Sol es va posar molt trista.

El Sol al veure-la tant trista li va comunicar a Déu el que estava passant i li va demanar dos favors: Un era que la Lluna a la nit tingués una mica de companyia perquè no es sentís sola. Llavors Déu va crear les estrelles. I l'altre que si alguna vegada es podrien veure i poder estar junts, i Déu va crear l'Eclipse.

Les estrelles feien el que podien per animar la Lluna però ella seguia trista i deprimida.

Ell, majestuós i poderós; ella, apagada i trista.

Quan es produeix un Eclipse el Sol i la Lluna es posen molt contents, i si en aquell moment mires el cel et pots tornar cec de l'energia d'alegria que desprenen els dos.

Després d'unes quatre hores la Lluna i el Sol es separen altra vegada i ella torna a estar molt trista.

Hi ha gent que ja sabia més o menys aquesta història. I vull que sabeu que si hi ha algu allà dalt, algú que ens escolta, vigila, ens entén i ens manté, doncs sapiguen que ens vol així.

Motxilles, llibres i bates

Coneixem una mica més als 23 nens i nenes que van a classe a Copons

Text i fotos: Teresa Múnera Pascual

Els alumnes de la Caseta de l'Hort

Em dic **Avril Chapon i Auleda**. Tinc vuit mesos i faig P-0 a La Caseta de l'Hort. De moment sóc la més petita de tota la colla i la joguina de tots els meus companys.

Sóc el **Biel Closa i Múnera**. Tinc onze mesos i faig P-0 a La Caseta de l'Hort. M'agrada molt la música i passar les pàgines dels contes.

Jo sóc el **Jan Salisi i Guix**. Tinc catorze mesos i faig P-1 a La Caseta de l'Hort. M'ho passo molt bé jugant i fent entremaliadures amb els meus companys.

Em dic **Ferran Garcia i Mata**. Tinc quinze mesos i faig P-1 a La Caseta de l'Hort. Una de les coses que més m'agraden són els contes,estic molt atent quan me'ls expliquen.

Jo sóc la **Laura Salomón i Gilabert**. Tinc una any i mig i faig P-1 a La Caseta de l'Hort. Hi vaig molt contenta i tinc molts amics. A mi m'agraden els jocs d'encaixos de totes mides, formes i colors.

Jo sóc la **Queralt Espelt i Prieto**. Tinc un any i mig i faig P-1 a la Caseta de l'Hort. Jo disfruto fent menjars a la cuineta i passejant les nines amb el cotxet.

Sóc l'**Ares Brusau i Expósito**. Tinc dos anys i faig P-2 a La Caseta de l'Hort. A mi m'agraden molt els jocs d'encaixos i també aprendre moltes cançons. Les meves preferides són: La lluna, la pruna i la cançó de Les tres bessones.

Em dic **Martina Muñoz i Mercadal**. Tinc dos anys i faig P-2 a La Caseta de l'Hort. Sóc molt bona dibuixant. Per lo petita que sóc em diuen que faig uns dibuixos molt bonics. M'agraden molt els animals. Els meus preferits són els gats i els pingüins.

Jo sóc la **Carmen Rosich i Weynants**. Tinc dos anys i mig i faig P-2 a La Caseta de l'Hort. El meu color preferit és el blau. Jo m'ho passo bé jugant a nines. Les passejo, els dono el menjar, les porto a dormir...

Sóc el **David Gallego i Jiménez**. Tinc dos anys i mig i faig P-2 a La Caseta de l'Hort. M'encanten els trencaclosques i m'agrada molt sortir al pati i jugar al sorral i a fer carreres de cotxes amb els meus companys.

Em dic **Lluc Bertran i Llíró**. Tinc gairebé tres anys i faig P-2 a La Caseta de l'Hort. Jo sóc el més gran de tota la colla i també el més xerriaire. A mi m'agraden molt els contes, les cançons i també jugar a atrapar.

Els alumnes de l'Escola de Copons

Sóc l'**Aaron De la Matta i Garcia**. Tinc tres anys i mig i faig P-3. Sóc el més petit de l'escola. Sóc un nen molt juganer, m'agraden tot tipus de jocs encara que prefereixo els cotxes i els animallets. També m'agrada molt fer manualitats.

Em dic **Dahiana Acevedo i Betancurt**. Tinc gairebé quatre anys i faig P-3. A l'escola m'ho passo molt bé i tinc molts amics. A mi m'agraden molt els contes. El meu preferit és el de la Caputxeta Vermella.

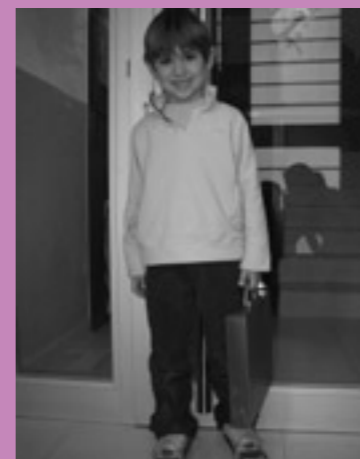
Jo sóc l'**Andrea Salomón i Gilabert**. Tinc quatre anys i faig P-4. Aquest és el meu primer curs a l'escola de Copons. Hi estic molt bé i he fet molt amics.

Em dic **Pol Jato i Closa**. Tinc cinc anys i faig P-5. De l'escola m'agraden moltes coses però quan m'ho passo més bé és a l'hora de fer gimnàstica perquè a mi m'agrada molt córrer.

Jo sóc l'**Emma Vila i Serra**. Tinc cinc anys i faig P-5. M'agraden molt els contes. A l'escola en tenim moltíssims. També disfruto fent manualitats com el fang. La veritat és que ho faig prou bé.

Sóc el **Nil De la Matta i Garcia**. Tinc cinc anys i faig P-5. A mi m'agrada molt jugar a Ca la Pepeta, que és una sala plena de jocs que hi ha a l'escola.

Em dic **Abril Sena i Mas**. Tinc cinc anys i faig P-5. A mi també m'agrada molt jugar a Ca la Pepeta. M'ho passo molt bé dibuixant, per això la plàstica és la meva assignatura preferida.

Sóc la **Paula Salomon i Gilabert**. Tinc sis anys i faig primer. M'agrada molt anar a l'escola on hi tinc molts amics. M'agrada molt jugar i fer mates. També m'agrada fer danses i representar contes per als més petits. Ja sé llegir la lletra d'impremta!

Em dic **Carla Sans i Escoda**. Tinc set anys i faig segon. M'agrada molt anar a l'escola i de totes les coses que fem el que més m'agrada és la plàstica.

Jo sóc la **Maria Vila i Serra**. Tinc vuit anys i faig tercer. M'agrada el medi natural, la llengua catalana i les matemàtiques. Però la meua assignatura preferida és la plàstica. També disfruto fent representacions de titelles per als nens de La Caseta de l'Hort.

Em dic **Mariona Sala i Farré**. Tinc nou anys i faig quart. M'agrada molt anar a l'escola de Copons per fer plàstica, música, religió i matemàtiques. A part d'això també em diverteixo fent teatre.

Jo sóc l'**Adela Sena i Mas**. Tinc deu anys i faig cinquè. Jo sóc la més gran de l'escola. A mi m'agrada molt fer esport i la gimnàstica és la meua assignatura preferida. Després de la gimnàstica prefereixo la plàstica.

Una nova campanya de promoció del cigronet de l'Alta Anoa està a punt d'engegar. Molts han estat els canvis que ha sofert aquest producte arran de la gran promoció que va tenir lloc la passada tardor. De ser un producte poc conegut i que només es conreava per a autoconsum ha passat a ser un producte amb nom propi, ja que quan parlem de cigronet tothom sap que ens referim al de l'Alta Anoa, un cigronet petit de mida, però gran en gust i qualitat!

Un dels aspectes més importants a l'hora d'endinsar-nos en una nova campanya era reconduir la comercialització del producte. És per això que junt amb la COOPAC (la cooperativa agrària de Calaf i comarca), s'ha desenvolupat un pla pel qual entre aquesta entitat i l'associació de productors i elaboradors del cigronet de l'Alta Anoa es pretén fer arribar aquest producte a tot el territori català, ja sigui als restauradors motivant-los per a fer present el cigronet a les seves cuines com a les botigues especialitzades en productes de la terra. Així doncs, esperem que arran d'aquest treball el nostre cigronet es trobi en aquells establiments de caire gastronòmic.

Des del Consorci de Promoció Turística de l'Alta Anoa estem treballant en la campanya de promoció que es prepara

per aquesta nova tardor i que constarà de tres actuacions:

En primer lloc una tarda per als més menuts de la casa, que tindrà lloc el proper dia 28 d'octubre a la plaça Pius XII d'Igualada, on un circ, un mag, jocs tradicionals i altres espectacles faran que petits i grans passem una bona estona en companyia d'un llegum molt especial.

Seguint el calendari trobem que el proper dia 1 de novembre, a Calaf es celebra la tradicional festa de tots sants i aquest any el cigronet hi serà present amb un bon esmorzar calent.

Durant els mesos de novembre i desembre i sota l'eslògan "dijous paella divendres cigronet" es pretén incentivar al major nombre possible de restaurants de la comarca perquè incloguin dins el seu menú o en la seva carta el cigronet. Així doncs, com en la passada campanya, de ben segur que un gran nombre de restaurants ens sorprendran amb les seves creacions envers aquest llegum.

Us volem fer participants d'aquesta iniciativa i és per això que junt amb la col·laboració dels restaurants que l'any passat es varen adherir a la campanya han sorgit receptes tan originals com l'empedrat de cigronet, Us hi atreviu?

RAMON SERRA I LLACUNA

Empedrat de cigronet de l'Alta Anoa

Ingredients

Cigronets cuits
Bacallà esqueixat
Gules
Olivada negra
Olives negres
Pebrot vermell i verd, ceba i julivert (els tallem petits)
Sal, pebre negre i oli d'oliva

L'elaboració d'aquest plat és molt fàcil. Només cal barrejar tots els ingredients i servir-ho ben fresquet. Recepta cedida per restaurant Xarop's. ■

El passat diumenge dia 8 d'octubre a les 19:00h a la sala polivalent dels Prats de Rei va tenir lloc la inauguració de la novena edició del curs de PLAFATUR, el pla de formació en el sector del turisme rural. Aquest any la inauguració del curs va estar amenitzada pel grup Gralla manufactures teatrals, que amb un toc d'humor ens varen fer reflexionar sobre els punts forts i els punts febles del turisme a la nostra zona.

Si en els seus inicis el curs de plafatur s'adreçava a aquelles persones que estessin interessades a posar en funcionament negocis de serveis o activitats relacionades amb el sector del turisme, actualment i lligat al canvi de la nostra comarca en aquest sector, plafatur pretén ser un cicle formatiu per a complementar aquelles mancances d'informació i ajudar a una millora de la qualitat turística dels serveis. Així doncs, els cursos estan oberts a totes les persones de la zona que tinguin relació directa o indirecta amb el sector.

Aquest any el curs està format per sis mòduls. L'elecció d'aquests mòduls respon, per una part, a diferents propostes que hem rebut d'alumnes d'anys anteriors, i alhora s'han mantingut mòduls del curs passat per

a poder-ne seguir el nivell. Un exemple són el mòdul de francès, el de patrimoni i el d'internet. Aquests tres mòduls formen la part més cultural del curs i són una continuació del que ja es va treballar l'any anterior.

En el mòdul de patrimoni es pretén que els alumnes coneguin històries i anècdotes de torres, castells o dòlmens, a vegades tan a prop i que són grans desconeguts. Després d'inspeccionar bona part del territori de l'alta Anoa en el curs anterior, aquest any es faran visites a la Segarra, el Solsonès o Castelltallat.

En el mòdul de francès els alumnes continuaran amb el nivell de l'any anterior. És un francès més tècnic i dirigit a aquelles persones que tinguin relació directa amb turistes de llengua estrangera.

"Descobreix el món d'internet" és un dels mòduls que ha tingut més èxit de participants. Si en anys anteriors es volia que els alumnes agafessin experiència i es familiaritzessin amb l'ordinador i amb programes com l'excel o el word, des de fa 2 anys apostem per internet i per a què les persones apuntades en aquest mòdul es puguin comunicar fàcilment via correus electrònics,

puguin consultar noves fonts d'informació i sàpiguen moure's dins la xarxa sense por!

Una altra vessant dels cursos és la part lúdica. En edicions anteriors s'havien realitzat mòduls de cuina, restauració de mobles o de patchwork. Aquest any proposem un taller de ceràmica, unes classes de decoració floral i un taller de tècniques de vidre.

Amb aquests mòduls es desitja poder ajudar les persones que tinguin o treballin en establiments de cara al públic, perquè podran agafar idees de decoració, fer consultes i perquè no, per a molts del alumnes es converteix en un nou passatemps.

Aquesta nova edició de plafatur ha suposat una sorpresa per a tots el que treballem en la seva organització, ja que es va tancar el termini d'inscripcions amb 56 inscrits, dels quals 19 són persones que realitzen per primera vegada algun dels mòduls del curs. Això reflecteix que hem mantingut el mateix nivell d'alumnes d'anys anteriors i que l'hem augmentat amb nous interessats en el sector, alhora i d'alguna manera també es fa patent el creixement del sector turístic a la zona de l'Alta Anoa en els últims temps. ■

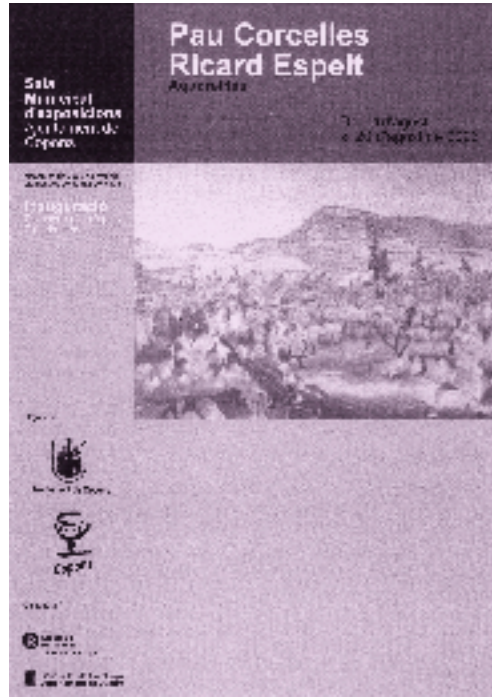

Cami Ral

Exposició Pau Corcelles i Ricard Espelt

Festa Major d'estiu 2006

Carles Mas Riera

La Festa Major d'enguany va començar amb els actes esportius. Al poliesportiu es va celebrar el torneig de futbol sala, del dia 7 d'agost fins a l'11, dia en què es va disputar la final.

A la Barraca i durant els mateixos dies va tenir lloc el campionat de tennis taula, masculí i femení, amb la victòria de Dani Garcia per als nois i d'Anna Segura en les noies.

També es va jugar a cartes, bé perdó, es va jugar al truc, on totes les parelles feien el possible per avançar al màxim en el campionat, però la parella que es va endur el gat a l'aigua va ser la formada per Carol Amat i Josep Tomàs.

El dia 11, abans de jugar-se les finals de tennis taula i truc, va tenir lloc a la plaça l'actuació del grup Balls i tonades de Mallorca. Sens dubte un espectacle diferent, espectacular, agradable i entre família, i dic això d'entre família no perquè hi hagués poca gent, al contrari, sinó per la comunió que hi havia entre els espectadors i els representants del grup. Fantàstic.

El dia 12 d'agost a la 6 de la tarda tota una colla de gent, grans i petits, es van reunir al poliesportiu per començar una concorreguda cercavila. Els gegants traginers, el capgrossos de Copons, el sol, la lluna i l'estrella, la cuca, ben guiada pel jovent del poble i, és clar, els amics de la Gallarda varen ser els participants en aquesta cercavila acompanyats de pares, mares, avis, àvies... Ja a la plaça, després de berenar una mica, vàrem tenir l'actuació de la Companyia Yacumba amb l'espectacle " Més simpàtic encara " que van fer ballar a tothom, i més d'un va arribar xop a casa. Ja ben entrada la nit va començar l'actuació dels grups Ofuskats i Strombers. Amb algun que altre problema van arrencar els concerts que van resultar ser un èxit i van agradar moltíssim a tots els assistents. Un cop més en acabar els concerts hi hagué discomòbil fins que es va fer de dia.

Diumenge dia 13, ens va acompanyar durant tot el dia l'orquestra Rosaleda. Després de missa es va celebrar el vermut, en què els músics de la Rosaleda ens van delectar amb unes participades sardanes. Va ser cap a les 8 del vespre que va donar inici el ball de tarda, amb un èxit de participació tal, que es feia difícil ballar i tot. Després de sopar tinguérem el ball de nit, amb un excel·lent repertori per part de la Rosaleda, que va fer les delícies de tots els balladors. Ja al dia 14 a la tarda, va tenir lloc a la piscina

ELISABET MERCADAL SEGURA

i als seus voltants una gimcana per a totes les edats. Els participants varen haver de mullar-se, fer equilibri, fer exercitar la memòria i altres proves per demostrar les seves habilitats. Després d'avaluar els resultats de les proves l'organització de la gimcana va decidir que els guanyadors fossin la família Vila Serra. A les 11 de la nit a la plaça es va representar l'obra No et beguis l'aigua, de Woody Allen, i teatralitzada per la companyia local La Barraca. Molta gent es va reunir per disfrutar de l'obra, i tothom va acabar d'allò més content, tant el públic com els mateixos actors, pel bon resultat final de l'actuació.

Dimarts dia 15 van començar els actes amb uns inflables per a la mainada i seguidament, el segon vermut de Festa Major amenitzat per l'actuació del grup Viri Virom Band. Una actuació diferent, entretinguda i participativa, que va agradar molt a la gent assistent al vermut, i fins i tot la gent que passava pel carrer podia participar de la gresca.

Ja el vespre es va celebrar el sopar, però va anar d'un pèl que no es pogués fer. Un xàfec monumental a 2/4 de 10 del vespre va fer pensar que era impossible que tingués lloc el sopar, però gràcies a les ganes dels coponencs i coponenques vam poder disfrutar de la botifarra i cansalada a la plaça mateix i es van poder celebrar els actes habituals del sopar com són el bingo, i aquest any l'actuació de la showman Maite Carreras, que amb l'ajuda del polivalent Miquel Serrano va fer "pixar" de riure a tots els assistents.

El dia 16 va cloure la Festa Major amb unes distretes havaneres cantades pel grup d'havaneres Bergantí. A la mitja part es va poder assaborir un deliciós rom cremat, que va escalfar a tothom per continuar escoltant l'actuació celebrada a la piscina.

Aprofito aquestes ratlles per donar les gràcies a totes les persones que van donar un cop de mà per preparar la Festa Major. Com tots sabem seria del tot impossible realitzar-la sense la seva ajuda. ■

Taller de joies

Montserrat Galí

Aquest estiu hi haurà taller de joies!! Ja t'hi has apuntat? Aquesta va ser la rebuda, que em van fer diverses persones, quan vaig arribar a Copons per passar-hi les vacances. Em va semblar una bona idea, però, què serà fer joies?

Si busquem en el diccionari etimològic d'en Joan Coromines trobem:

Joiell, Mot pres des d'antic del francès joiel que prové del llatí vulgar **jocale** derivat de "jocus", passant per la idea d'objecte graciosos, agradós.

De joiell, pres per un diminutiu, s'extragué després **joia** amb el mateix significat.

Tot i ser la forma bàsica, sembla que en els primers segles literaris joiell fou poc usat en els documents, potser com a forma poc prestigiosa a causa del seu aspecte diminutiu. Joia abunda des del temps de l'antigor. Es tractava en general de petits objectes preciosos que es donaven com a regal o bé com a vot piadosos Això escrivia Lluís: " dix-lus que's trametessen joyes la un a altre"

Avui, la paraula joiell és un mot més poètic i joia s'usa en el llenguatge popular i quotidià. Però si tornem una mica més enrere, en els trobadors i en l'Edat Mitjana, trobem joi, en el sentit d'alegria.

En la llengua literària del renaixement s'elimina l'antic joi i en canvi JOIA "gran alegria" esdevé d'ús general.

I ve't aquí que un es pot omplir d'una gran joia elaborant joies!! Després totes lluïem per Festa Major.

Això sí, no t'hi posis sol o sola, cal que alguna persona entesa et faciliti el material, les idees, els models i t'orienti pas a pas per poder elaborar uns preciosos joiells. Nosaltres vam comptar amb una excel·lent mestra, la Mª Rosa Valls.

Una bona fórmula de fer-se passar la calor de l'agost: bona companyia, entreteniment, joia (alegria) i joies (joiells). ■

M. ROSA VALLS ADZET

"De Salses a Guardamar de Fraga a Maó"

El punt més septentrional dels països catalans definits popularment

M. Gràcia Carreras Verdaguier
Xavier Martí Tello

El final del Correllengua 2006 es va fer a Perpinyà el dia 4 de novembre, on també es commemora el Tractat dels Pirineus, que és l'acte que certifica la cessió a França dels territoris del Nord de Catalunya el 7 de novembre de 1659 per part de les monarquies francesa i espanyola.

Vàrem sortir a les 7 del matí de la plaça Catalunya d'Igualada i arribàrem a 2 quarts d'11 a Salses a la Porta dels Països Catalans, on ens van oferir un aperitiu amb muscat de Salses (vi dolç blanc) i vi negre Rivesaltes del Vallespir, i ens van explicar les dificultats de la seva ubicació i construcció per part del govern francès.

La Porta dels Països Catalans vol ser un símbol d'obertura al món i d'entrada a un país amb una cultura i una identitat històrica pròpies. La idea neix de l'Associació Porta dels Països Catalans, fundada el 1987 a la Catalunya Nord amb l'empenta i tossuderia d'Armand Samsó. Institucions i associacions de tot el país han participat en la construcció de la Porta comprant-ne pedres simbòliques. El municipi de Salses va vendre a l'associació, pel preu simbòlic d'un franc, un terreny de 34.000 metres quadrats per a aixecar-hi el monument. El disseny és de l'escultor Emili Armengol: d'acer inoxidable i ferro, representa una gran arcada quadribarrada de 12 metres d'alçada, que recorda simbòlicament la porta d'una masia.

L'Associació Catalana ens van convidar a un dinar de germanor a Torrelles de Salanca al Vallespir.

La manifestació va tenir lloc a les 4 de la tarda des de la plaça de Catalunya i pels carrers de Perpinyà, amb la típica llançada de sal a les portes de la Précepture (Comissaria de Policia Francesa). La sal era un bé molt preuat i la gent del Vallespir i el Rosselló van patir empresonaments pel seu contraban per la prohibició de comercialitzar amb el sud.

La manifestació va acabar amb parlaments davant del Castellet, que acull la casa Pairal i museu de la vida rural nordcatalana, i que durant els anys del franquisme l'ondejant de la senyera catalana era per als catalans del sud un símbol de llibertat.

A 2 quarts de 9 del vespre l'últim concert de Lluís Llach a la Catalunya Nord i l'actuació de Dumbala Canalla i La Gossa Sorda.

Quasi dues hores amb el Lluís Llach, constipat, però amb molta força, va fer aixecar i cantar el nombrós públic que hi havia, i no va faltar l'Estaca, que va fer recordar i evocar records de lluita, aquells anys setanta i escaig.. un dia al casino del Poble Nou de Barcelona tot sortint d'un recital... cantant amb por i escoltats a banda i banda pels grisos.

D'aquest dia cal recordar l'alegria i acollida dels companys del Vallespir, la seva difícil lluita pel català a les escoles, els costums i la vida quotidiana. De fet el català està prohibit en tots els àmbits públics sense cap reconeixement lingüístic, ni cultural, representat per un 0,6% d'habitants de l'Estat francès. Un exemple de prohibició era el lema que penjava a les aules de les escoles "Parlez français, sigeu nets" (parlez français, soyez propres, com a símbol democràtic per prohibir parlar català a les escoles, perquè era una llengua de pagesos i gitano). ■

M. GRÀCIA CARRERAS VERDAGUER / XAVIER MARTÍ TELLO

Cami Ral

Hereu i pubilla 2006

Conxita Fàbregas

Un any més, per la Fira d'Igualada els pobles de la comarca de l'Anoia, són representats per un hereu i una pubilla. Aquest any a Copons ha tocat al Ton Alcoberro i a la Jana Vila.

El punt de trobada va ser a les 10 h al Consell Comarcal, ja que l'Ajuntament d'Igualada està en obres. Un cop allà, i després d'esperar el torn, els van fer la foto de record. Tot seguit, els van donar un tiquet per anar a recollir l'esmorzar a la pastisseria Targarona, mentre fèiem temps per entrar a l'església a la plaça Pius XII. Hi havia un grup d'animació amb capgrossos inclosos, per entretenir tots els hereus i les pubilles.

Quan va ser el moment, l'organització va col·locar les parelles arrencades, i amb

el rètol del poble que representaven perquè anessin entrant a l'església de Santa Maria. Un cop col·locats dalt l'altar, es va fer l'ofrena dels presents i es van beneir les cistelles. El pas següent va ser la desfilada de les parelles des de l'església pels carrers d'Igualada fins a arribar un altre cop al Consell Comarcal. Aquesta passejada pels carrers no és massa lluida, ja que les parelletes, quasibé ni es veuen per la quantitat d'acompanyants que porten al voltant. A causa de la seva alçada queden amagats, i amb penes i treballs, s'arriba a veure el rètol amb el nom del poble.

Un cop s'arriba al Consell Comarcal, es fa entrega als hereus i les pubilles d'un present (aquest any, coques d'Igualada i una bossa de llaminadures). ■

Curs de natació 2006

Elisabet Tomàs Pujabet

El passat mes de juliol els nens/es de Copons van realitzar un curs de natació amb els monitors Manel i Raquel, en el qual a part d'aprendre a nedar s'ho van passar d'allò més bé.

L'últim dia del curs van gaudir d'un berenar, on van donar un petit obsequi als monitors i a tots els nens/es assistents se'ls va fer entrega d'una medalla i un diploma. ■

Continua la gira de "no et beguis l'aigua" S.XXI Explosió Simfònica

Jordi Closa Franquet

En el número anterior del Camí Ral anunciàvem ja l'èxit assolit pel Grup de Teatre la Barraca amb l'obra "No et beguis l'aigua", de Woody Allen, a Barcelona capital. Doncs bé, la bona ratxa continua.

Per la Festa Major, concretament el dia 14 d'agost, es va representar a la plaça. Sí, la plaça estava plena de gom a gom. Un públic entès en el tema, totalment abocat i predisposat a riure qualsevol esquetx graciosos de l'obra (i mira que n'hi ha una colla).

Però, com les grans companyies, vam seguir de gira per la comarca i ens vam aturar al Casino de Calaf el dia 12 d'octubre. Realment no esperàvem molta gent, ja que en l'anterior obra representada en el mateix espai l'assistència de públic va ser minsa. Però, oh, sorpresa! , el teatre es va omplir bastant fins a sobrepassar el centenar d'espectadors. Tot un rècord!! Ens hi vam entregar com sempre al màxim i la crítica va ser molt bona (les dolentes ni tan sols les escoltem).

La següent parada va ser als Prats de Rei, ja que al baixar de Calaf ens quedava de pas. Va ser el dia 12 novembre, o sigui que ens vam quedar als Prats un mes a pensió completa al Prats Jardí. Vam representar-ho al Teatre del costat de l'Església i coses de la vida, vam poder aprofitar els decorats que van fer servir el grup de teatre dels Prats el passat setembre en la seva estrena. Aprofitem una altra vegada per donar les gràcies al Quildo per la cessió temporal dels decorats robats al Casal Catòlic de Sant Andreu.

La representació va anar molt bé, encara que el públic no era molt nombrós. Segons ens explicaven els assistents dels Prats havia fallat la propaganda "Hauria estat millor repartir propaganda porta a porta ja que els cartells a les botigues i bars no funcionen" ens deien. O sigui la gent no sap llegir un cartell enganxat amb cel·lo en una porta o paret (ja en som recargolats els éssers humans, oi?).

Bé, així doncs posarem fi (o no) a la gira al poble veí de Rubió el dia 2 de gener per la seva Festa Major. Esperem que tornem a triomfar. De fet a Rubió ens aprecien molt.

Si ho fem ja ens posarem a pensar en una pròxima obra de cara a l'estiu que ve. ■

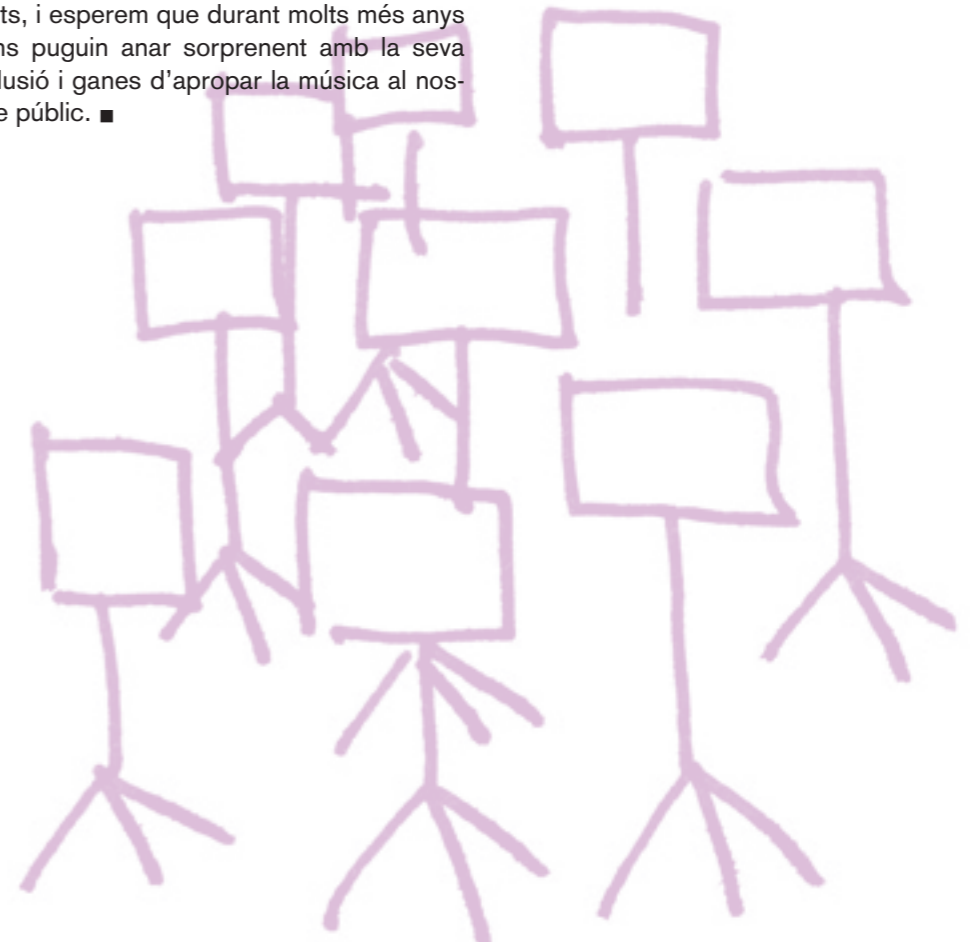
Núria Mas Riera

Què seria un agost sense la visita de l'Orquestra Simfònica s. XXI? Realment, podem constatar que s'està tornant una bonica tradició a conservar.

Després d'una setmana intensa de treball sota la direcció de Jordi Mora, el programa que va conformar aquesta producció que els va portar a tocar a Vic, Igualada, el Palau de la Música de Barcelona, Copons i Capellades va ser l'obertura de "Els Mestres cantaires de Nuremberg" de Wagner, l'obertura de l'òpera "Romeo i Julieta" de Txaikowsky i la Simfonia núm. 3 de Brahms.

Per tal de poder optimitzar les qualitats sonores de la plaça Ramon Godó de Copons, el director de l'orquestra va decidir invertir l'ordre del concert. Així doncs, la Simfonia de Brahms va ser la que va donar inici al concert. La primera part es va acabar d'una manera molt intimista, creant un caliu molt delicat i suspès. En la segona part es van interpretar les dues obertures operístiques, que van acabar de donar el punt i final del concert amb una gran explosió de so, que va omplir de gran majestuositat tot el poble.

Aquest ja ha estat el 3r. any d'ençà de la seva primera visita que ens va impactar a tots, i esperem que durant molts més anys ens puguin anar sorprenent amb la seva il·lusió i ganes d'apropar la música al nostre públic. ■

juliol

- 09 Benedicció de cotxes
- 17 Bibliobus
- 28 Finalitza el curs de natació
- 28 Finalitza casal d'estiu
- 28 Finalitza AQUAGYM

agost

- 01 Concert de l' Orquestra Simfònica Segle XXI, a la plaça Ramon Godó
- 08 Comença campionat de futbol sala al poliesportiu
- 08 Comença campionat de tennis de taula i truc a la Barraca
- 11 Final campionat de futbol sala
- 11 Finals de campionat tennis taula i truc
- 11 Exposició d'aquarel·les de Pau Corcelles i Ricard Espelt
- 11 Actuació del grup Balls i tonades de Menorca
- 12 S'obre la tómbola de la Festa Major
- 12 Cercavila amb grup Gallarda
- 12 Espectacle infantil "Més simpàtic enkara" per Yacumba
- 12 Actuació dels grups Ofuskats i Strombers i seguidament discomòbil
- 13 Ballada de sardanes amb l'orquestra Rosaleda
- 13 Ball de tarda i Ball de nit amb l'orquestra Rosaleda
- 14 Gimcana popular a la piscina
- 14 Actuació del grup de teatre la Barraca amb l'obra "No et beguis l'aigua" de Woody Allen
- 15 Missa Festa Major
- 15 Infables per a la mainada
- 15 Concert vermut amenitzat pel grup Viri virom band
- 15 Sopar fi de festa amb bingo i espectacle
- 15 Finalitza la tómbola de la Festa Major
- 16 Actuació grup d'havaneres Bergantí a la piscina
- 20 Fi de l'exposició d'aquarel·les de Pau Corcelles i Ricard Espelt

setembre

- 03 Sortida al refugi campament militar de Pujalt
- 04 Comença el curs a la Caseta de l'Hort
- 05 Nens petits catequesi berenar i banyada
- 06 Nens grans catequesi berenar i banyada
- 11 Diada a l'Era i dinar popular
- 12 Comença el curs escolar del CEIP COPONS
- 16 Finalitza temporada de la piscina municipal
- 16 Presentació llibre Assumpte Muset.
- 17 VI festa traginers i negociants de Copons
- 18 Bibliobus
- 24 Hereus i pubilla de Copons, Ton Alcóberro i Jana Vila a la Fira d'Igualada

octubre

- 01 Trobada de catequistes a Jorba
- 08 Excursió pel Ripollès i trobada de parròquies de Ponent
- 11 Comença la catequesi
- 12 Representació de l'obra «No et beguis l'aigua» de Woody Allen pel grup de teatre la Barraca al Casino de Calaf.
- 14 Futbol: Hostalets 2 – FC Copons 2
- 16 Bibliobus – Um Juglar a la ruta del Bibliobus amb Rah-mon Roma
- 21 Futbol: FC Copons 0 - Montserrat 3
- 28 Futbol: Masquefa 6 – FC Copons 0
- 31 Castanyada a la Barraca

novembre

- 03 Inici curs de dansa Oriental a la Barraca
- 04 FC Copons 1 – Peña Madrillista 0
- 11 Futbol: Tous 4 – FC Copons 3
- 12 Representació de l'obra «No et beguis l'aigua» de Woody Allen pel grup de teatre la Barraca al Casal Parroquial dels Prats de Rei
- 13 Bibliobus
- 18 Catequesi i missa familiar a Jorba
- 18 Futbol: FC Copons 3 – Rebrot 4
- 18 Reunió de Reis
- 19 Plantada d'arbres
- 25 Futbol: Piràmides 2 – FC Copons 5

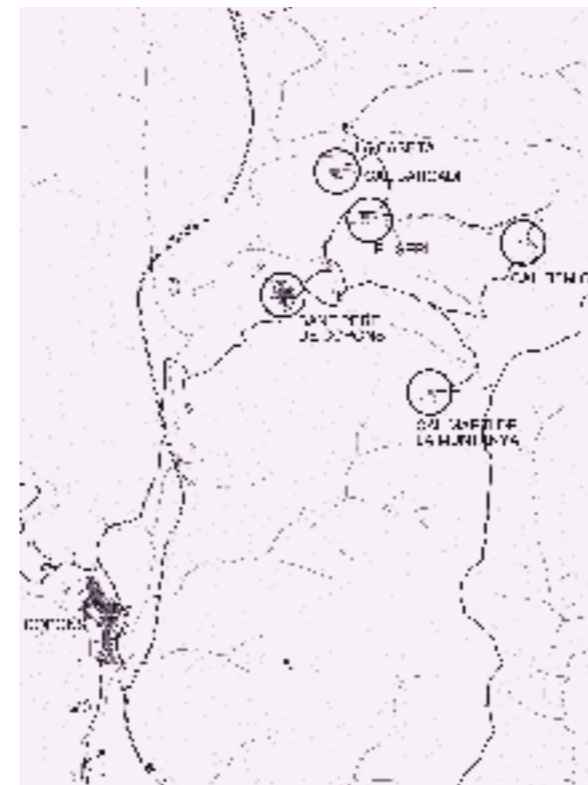
Apunts d'història

Renoms de Copons:

Sant Pere de Copons i les seves masies

Natàlia Muñoz Domínguez

Nucli de Sant Pere de Copons

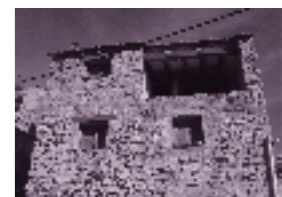
1. Cal Torrents

On actualment hi ha una nau propietat de l'hereu de Cal Solé de Copons, antigament hi havia diferents cases que eren conegudes per Cal Torrents. Aquí vivien el masover i diferents famílies que treballaven les terres de Cal Solé. El nom prové del cognom d'aquest masover.

2. Cal Soques

Es desconeix l'origen d'aquest nom. Aquesta era propietat del masover Torrents on guardava llenya, conills, ...

3. Cal Solà

A aquesta casa la família Solà simplement tenien les besties. Posteriorment, durant una temporada, va passar a ser propietat de tres germans. Com que un d'ells es deia Valiente, llavors també va ser anomenada Cal Valiente.

4. Cal Siseu

Es desconeix el seu origen. Tot i que sempre ha estat de la mateixa família es creu que un avantpassat era conegut per aquest nom.

5. Cal Ros

D'aquí provenen els de Cal Ros de Copons. Aquesta família eren tots rossos i es creu que per això és coneguda d'aquesta manera.

6. Cal Solà

Aquí hi havia viscut la família Solà, cognom que ha donat nom a aquesta casa.

Masies de Sant Pere de Copons

Cal Serril

Es desconeix l'origen d'aquest nom.

La Caseta

No es coneix l'origen, a les escriptures hi surt aquest nom. Durant una època havien viscut els de Ca la Llebre, masia de Sant Puvim que estava en molt mal estat i van anar a viure a La Caseta. Llavors va ser coneguda com a Cal Joan Bou, home de la pubilla de Ca la Llebre.

Cal Remijot

Un antic propietari d'aquesta masia, ja en runes, sempre que anava a collir deia que anava a agafar un 'remijot' (ramillot) d'això o d'allò.

Cal Martí de la Muntanya

Aquesta masia també és coneguda com a Cal Martí de les Dones.

Les zoonosis

Dr. Anicet Altés Pineda

Entenem per aquest nom les malalties que són comunes als homes i als animals i que es poden transmetre entre ells.

Segons la prehistòria, la zoonosi va aparèixer quan l'home, al convertir-se en agricultor, va conviure amb els animals en la mateixa cova on manipulava els que havia caçat per a la seva alimentació i domesticava els que li serien útils per treballar a la terra.

Aquesta convivència ha persistit, en diferents graus, en el transcurs de la història, ha adquirit unes formes diferents i gràcies a les mesures higièniques ha preservat l'home de les conseqüències que haurien estat nefastes per a la col·lectivitat humana. Actualment, però, persisteixen aquestes malalties especialment en els països subdesenvolupats i en el medi rural, a causa del gran nombre d'animals de companyia que conviuen amb nosaltres, especialment als pisos reduïts de les grans ciutats.

Podem distingir quatre tipus de zoonosis: Zoonosi professional, més freqüent en l'ambient rural, usada moltes vegades per una conducta negligent, i afecta sobretot veterinaris, ramaders, pastors, etc. Les malalties més corrents són la febre de Malta, el quist hidatídic, l'encefalitis vírica, la ràbia, el tètanus, etc.

Zoonosi accidental, per exemple la ràbia, en aquest cas adquirida per una mossegada d'un gos malalt.

Zoonosi de l'oci, com el banyar-se en aigües brutes o contaminades. La febre de Malta o brucel·losi, adquirida a l'acampar en un prat on han pasturat animals infectats.

Zoonosi familiar transmesa pels animals de companyia com el gat, el gos, l'hàmsster, etc.

Animals de companyia

Cal fer unes consideracions sobre els animals que viuen amb l'home, en el mateix domicili. Són els coneguts animals de companyia que atenuen els inconvenients de la vida solitària de la gent gran. Altres vegades, aquests animals són una joguina per als infants, que els toquen i acaricien i fins i tot dormen amb aquests gossos i gats.

Hem de suposar que aquests animals els han adquirit en una botiga especialitzada, que han sofert una revisió veterinària i el corresponent tractament de vacunes. Suposem també que estan bons i sans, cosa que amb el transcurs

del temps ja no és tan segur perquè al treure'ls cada dia a passejar pels carrers de la ciutat, es poden contaminar amb el contacte amb altres animals o amb els seus excrements escampats, moltes vegades, en places on juguen els infants amb la terra i la sorra per fer els seus castells. La contaminació pot ser pel contacte amb aquests materials i també per les carícies i els jocs que els poden causar alguna esgarrapada, a la qual potser no donem cap importància. Els petits són els que tenen un risc més elevat, especialment quan a l'acariciar el gat, acosten els llavis a la cara o la galta, que és un lloc on l'animal es llepa amb freqüència i s'hi dipositen molts gèrmens.

L'esgarrapada sobre la pell, encara que sigui una lesió superficial, també infecta pel motiu expressat ja que el gat es llepa sovint les ungles i els espais entre els dits, de pèl fi, però generalment molt infectat.

Val més prevenir que curar

Per evitar infeccions per contacte recomanem als nens i les nenes que no ajuntin la seva cara a la de l'animal, que el toquin molt poc i que no el molestin. Cal rentar-se les mans amb aigua i sabó sempre després de tocar qualsevol bèstia. Sobretot no s'han de tocar animals desconeguts i, per tant, cap animal lliure que trobem a l'anar d'excursió o a l'arribar a una casa de pagès.

Ferides per mossegada d'animals

Segons una estadística de l'Institut Pasteur, les 2/3 parts d'aquests tipus de ferides són produïdes per gossos, i el 21% afecten la canalla.

El gos mossega moltes vegades perquè té por, es troba acorralat, empaïtat i sense sortida. En aquest cas la mossegada pot ésser important perquè l'animal ha perdut el control.

Altres vegades és perquè no s'ha educat bé el gos, se l'ha mirat molt fins a convertir-lo

en el rei de la casa. El nen, però, ha anat creixent i es va creant una rivalitat entre ells dos i al final pot esclatar l'agressió que, sempre va precedida per l'advertència del gos, el qual rondina, ronca i ensenya les dents al nen que, al no fer-li cas, provoca la mossegada.

També és una situació perillosa quan el gos està malalt, deprimat i no respon a les provocacions del nen.

La decisió de tenir un gos de companyia no és tan senzilla com sembla i els inconvenients són importants sobretot si han de conviure en l'espai reduït d'un pis, i amb l'obligació de treure'l a fora, dues vegades cada dia.

En el cas de conviure amb infants, cal pensar en la possibilitat que el gos i el gat poden ésser uns portadors de microbis causants de malalties. ■

Estimada Catalunya

Filomena Vendrell

Jo estimo Catalunya, Catalunya es fa estimar, és la terra on vaig néixer i la que m'ha donat el pa.

Que bé s'està a Catalunya el qui ve no en vol marxar, les persones que són bones, fins i tot la poden estimar.

Catalunya és preciosa, té una terra que poques n'hi ha els seus boscos són una riquesa i les aigües donen el benestar.

Tenim el sol que ens il·lumina, les estrelles que la nit fan brillantor, els jardins florits de roses, i les muntanyes plenes de timó.

La moreneta de Montserrat és la nostra patrona. Sant Jordi, el nostre patró Déu faci que tots dos ens ajudin, i Catalunya pugui ser un país millor.

El nou Copons que arriba

Jordi Saumell Gassó

Ja el tenim aquí, ja és a punt d'arribar. El nou poble modèlic de Catalunya, on l'home, el seu entorn i una urbanització de 137 habitatges conviuran i faran possible "un creixement controlat i sostenible de la vila de Copons" és a punt de néixer de la mà dels nostres representants municipals. Noves cases i nous habitants, fins a triplificar la població actual de Copons, que faran possible una vida millor, més tranquil·la i amb més serveis, un paradís del benestar que ha de servir de model per a altres pobles de Catalunya. A més, també serem impulsors d'una nova cultura de l'aigua, reciclant els nostres residus amb la nova depuradora, tot passejant per l'atractiu corredor verd, la nova zona de "lleure i esport al voltant dels rius i rieres de Copons".

Per si això fos poc, amb la nova urbanització col·laborem a "fer país". Tal com diu el projecte d'urbanització "Hort d'en Sala", els motius que justifiquen la urbanització són principalment "la manca de sòl lliure i l'existència d'un mercat potencial". Que generosos som els coponencs! Farem un parc eòlic per col·laborar amb la producció d'energies netes, farem una urbanització per ajudar al desenvolupament de la comarca, farem un polígon industrial per generar feina i que creixi l'economia... i tot per Catalunya!

Deixant de banda les ironies, quin paper juguem els coponencs i coponenques en tot això i com ens afectarà? Com serà aquesta nova urbanització que pocs coneixem? A la segona pregunta podem donar resposta, a la primera ja és més difícil.

El Pla Parcial és el projecte per urbanitzar amb habitatges la plana de cal Recader (o Hort d'en Sala) i amb equipaments i zona verda l'hort de cal Reiet. Fins ara, s'ha aprovat una modificació puntual de les Normes Subsidiàries en aquest sector, que ha de permetre adequar la zona a nivell urbanístic al nou projecte; també s'ha aprovat un conveni per fer una depuradora, requisit indispensable per tirar endavant la urbanització.

El projecte en qüestió pretén urbanitzar uns 30.000 m² (amb habitatges, serveis, sistema viari i zona verda, principalment). L'eix vertebrador serà l'antiga carretera de Calaf, que passarà a ser un carrer del poble, una mena de passeig. El desnivell, que actualment separa la carretera de la plana del

Recader, se salvarà contruint edificis de forma esgraonada, que tindran dues plantes a la banda de la carretera i quatre a la banda de la plana del Recader. A més, hi hauria uns sis o set grups d'edificis més, d'unes tres plantes d'alçada. En total, 137 habitatges de diversa tipologia i dimensions.

Queda força clar que el projecte té poc a veure amb el que s'ha sentit a dir a algun dels nostres representants municipals: que es mantindria l'entramat del poble i que les cases serien de tipologia semblant a les del nucli antic i totes diferents. Res d'això, seran blocs de pisos plurifamiliars o cases unifamiliars amb jardí. Com a element integrador en la fesonomia del poble es proposa "la construcció d'una trama d'hortos en planta baixa a la qual es superposarà l'edificació dels habitatges"; la tanca dels horts es farà de "pedra en sec" per "l'alt valor paisatgístic que tenen els marges en aquesta zona de la comarca".

Poca cosa s'explica en el projecte de la zona d'equipaments de l'hort de cal Reiet; de fet, no s'esmenta ni un sol equipament que es vulgui fer. Només sabem que la part més propera a la riera serà una zona verda. Això és així perquè els mapes d'inundabilitat de la zona (que es mesura en 10, 100 i 500 anys) no permeten edificar-hi pel perill de riudes. En tot cas, tant aquí com a la zona dels plana de cal Recader existeix un perill, encara que sigui mínim, d'inundació si mai es donés una riuada d'aquelles que els nostres avis de ben segur recorden.

També sorprèn llegir en el projecte l'interès per protegir, preservar i restaurar el bosc de ribera a la zona. No dubto de la bona intenció del Consistori en aquest sentit, però no caldria primer protegir la preciosa zona de bosc de ribera que s'estén des de poc després del pont de Copons fins al Gorg Salat? Val a dir que una part molt important d'aquest bosc de ribera es pot veure afectat en el futur per la construcció d'un polígon industrial i l'escullera que ha de "domestificar" l'actual riera.

Fins ara, el paper dels coponencs i coponenques en aquest Nou Copons ha estat ben minso. A la poca informació rebuda, cal sumar-hi el desinterès que han generat tots aquests macroprojectes. En tot cas, en cap moment s'ha encetat un debat real al poble sobre la qüestió del creixement, un tema de vital importància per al nostre futur i que

constantment s'està deixant en un segon terme. Se'm recriminarà que la urbanització de Copons ja s'inclouia al programa de govern que no sé quants coponencs i coponenques van votar a les darreres eleccions municipals. Però enlloc es deien els termes en què es faria aquest futur creixement de Copons, i encara no s'ha dit. El suposat debat públic "Copons 2015" no va servir per parlar d'aquests grans temes. Aviat es va fer evident que de temes importants no se'n parlava, i molts dels assistents inicials van deixar d'assistir a les reunions i "Copons 2015" va quedar en un no-res, i no se n'ha tornat a sentir a parlar.

És una llàstima que en un tema tan important, des del Consistori no s'hagi volgut ni copsar l'opinió del poble, tot i conèixer que a molta gent no li fa el pes un creixement tan desorbitat. S'ha amagat als despatxos de l'Ajuntament el projecte de l'empresa ADD+Arquitectura; fa més d'un any que l'Ajuntament disposa d'uns plafons explicatius de gran format sobre el projecte, però no s'han exposat. Seria força més democràtic ensenyar primer el projecte al poble, i si hi està d'acord, després aprovar-lo al Ple municipal. Però sembla que la nostra opinió no compta i que tot ja està fet i decidit, i nosaltres poca cosa més podem fer que assentir amb el cap i felicitar el nostre alcalde per la gran millora que suposarà per a la nostra qualitat de vida triplificar la població, augmentar exageradament el trànsit, estar anys i anys en obres i crear un barri de luxe fora de l'abast econòmic de gran part de coponencs i coponenques.

Desgraciadament, aquests grans canvis per Copons són només una part dels faraònics plans que s'estan dissenyant per a la comarca des de Barcelona. Plans fora de tota lògica de desenvolupament, com el Pla Director de la Conca d'Òdena, que s'estan fent d'esquena a la ciutadania i sense tenir en compte la realitat social i econòmica de la comarca. Abocadors, centenars de molins de vent, noves carreteres, trens, urbanitzacions i zones industrials que en cap cas responen a les necessitats de la gent de la comarca, sinó que són mers plans especulatius pensats per descongestionar Barcelona i l'àrea metropolitana, i obtenir uns beneficis astronòmics expropiant masies habitades i terres de cultiu, comprant terrenys a baix preu i requalificant-los després o fent grans infraestructures de dubtosa necessitat. ■

Envoltats pels molins

Coordinadora d'afectats i afectades pel parc eòlic de Serra Morena

Ja fa més de sis mesos que es va constituir la Coordinadora d'afectats i afectades pel parc eòlic de Serra Morena, i continuem treballant perquè s'aturi un projecte que afectarà greument molts veïnes i veïnes dels nostres pobles.

El projecte de parc eòlic a Serra Morena no s'entén sense inscriure'l dins la divisió territorial de zones potencialment aptes per a l'energia eòlica que va fer la Generalitat de Catalunya. Segons el Pla d'Energia 2006-2015 i d'altres estudis i projectes, una de les zones potencialment aptes és l'Alta Anoia, a la qual se li atribueix un potencial de 240'9 MegaWats, amb un total de 7 parcs eòlics.

Actualment, aquesta previsió pot ser que quedi curta si continuen endavant els projectes aprovats o en tràmit. Com ja és habitual en l'administració catalana, les setmanes anteriors a les vacances d'agost es van autoritzar (en algun dels seus tràmits) diversos parcs eòlics a l'Anoia i comarques veïnes. El mapa eòlic de l'Anoia ofereix en l'actualitat aquest aspecte:

Parcs eòlics en funcionament:

- Rubió I – 33 molins (49'3 MW). En funcionament. El més gran de Catalunya.

Parcs eòlics autoritzats per l'administració (total o parcialment):

- Rubió II - 17 molins (25'5 MW). Rubió i Òdena. Aprovat. Connectat a Rubió.
- Era Bella - 12 molins (20'04 MW). Pujalt. Aprovat per la Generalitat. Anirà connectat a una subestació elèctrica nova que es farà prop de l'Astor (Pujalt).
- Alta Anoia - 16 molins (32 MW). Pujalt, Veciana, Prats de Rei, Calonge de Segarra i Calaf. Connectat a l'Astor. Aprovat per la Generalitat
- Pujalt - 24 molins (48 MW). Pujalt, Veciana i Calonge de Segarra. Autoritzat.
- Veciana: 20 molins (33'4 MW) - Connectat a l'Astor. Aprovat recentment per Medi Ambient.
- Turó del Magre: 16 molins (32 MW). Pujalt, Copons, Veciana i Argençola. Anirà connectat a l'Astor. Aprovat recentment.
- Caselles - 29 molins (48'3 MW). A Castellfollit del Boix i Aguilar de Segarra, connectat a la subestació de Rubió. Aprovat per Medi Ambient fa poc.

Parcs eòlics en tràmit:

- Serra Morena - A Copons i Rubió. 20 molins (33'40 MW). En tràmit.
- Colomer - A Aguilar i Castellfollit del Boix (Bages), connectat a Rubió. 16 molins (32 MW). En tràmit.
- Ampliació Rubió II - 7 molins (10'50 MW) - Rubió. Pendent d'aprovació

Si fem números i sumem el total de parcs i megawats, resulta que se supera en un 50% les previsions de la Generalitat: estan tramitant-se o aprovats 10 parcs eòlics i una ampliació, amb un total de 210 molins, i una capacitat de 366 MW. Per tant, podem dir que realment no existeix una planificació seriosa de l'energia eòlica a Catalunya i que s'està deixant l'assumpte en mans d'empreses privades.

Reunió de la Coordinadora amb el responsable de la Direcció General d'Energia i Mines, Sr. Josep Isern

El 5 d'octubre cinc membres de la Coordinadora i de l'associació El Saüquer (Aguilar de Segarra) es van reunir amb la Direcció General d'Energia i Mines i el seu màxim responsable, Josep Isern, per exposar-los el nostre punt de vista sobre la proliferació de parcs eòlics a la Catalunya central.

La reunió va servir per constatar un fet que ja coneixíem: les persones poc tenim a dir en el disseny i gestió dels nostres recursos energètics. Catalunya està creixent, necessita recursos energètics i això passa per sobre de tot i tothom; la Generalitat no pot variar els seus plans energètics perquè uns milers de persones (a Copons, a Rubió, a Miravet, a la Terra Alta o a l'Empordà) es vegin afectats.

En aquest sentit, els responsables de la Dir. Gral. d'Energia i Mines van reconèixer que en l'actualitat el procediment existent en la tramitació i licitació d'un parc eòlic deixa massa marge d'actuació a l'empresa privada; això converteix en viciat el procediment de tramitació i deixa els afectats en una gairebé total desinformació i indefensió.

Aquest fet va molt lligat amb una de les queixes que més van reiterar els membres de la Coordinadora i El Saüquer: la inutilitat i el menysteniment de les al·legacions presentades per persones individuals o col·lectius.

Aquest aspecte va ser negat pels representants de la Dir. Gral. d'Energia i Mines, que ens van assegurar que totes les al·legacions són analitzades i tingudes en compte per la ponència que estudia cada projecte de parc eòlic abans d'aprovar-lo i enviar-lo als ajuntaments per a la seva aprovació definitiva.

En tot cas, vam poder conèixer una mica més d'informació respecte al projecte de parc eòlic a Serra Morena (Copons-Rubió). Sembla que aquest projecte encara està en estudi i es farà en una fase posterior, en cas de ser aprovat. Però realment, després de totes les irregularitats i mancances del projecte que els vam exposar (desconeixement de la zona, errors en les masies i zones habitades, manca d'estudis de vent, greus mancances dels estudis mediambientals...), i del descontentament de gran part de la gent dels nostres municipis, sembla força evident que aquest projecte no s'hauria de fer, ni tal com està ara ni modificat.

Però el cert és que, més enllà de les paraules dels responsables de l'energia eòlica a Catalunya, segons sembla es preveu extreure 220 MW a la subestació de Rubió. Això vol dir ampliar-la i, evidentment, ignorar la petició de la Coordinadora, presentada en forma de moció als ajuntaments de Copons i Rubió, de limitar la capacitat de la subestació a 100 MW.

El que diuen els ajuntaments de Copons i Rubió

La postura dels ajuntaments de Copons i Rubió és poc clara i transparent. Tot i que l'alcalde de Rubió, Miquel Archela, s'ha manifestat públicament contrari al parc eòlic de Serra Morena (La Veu de l'Anoia -5 maig), el cert és que el consistori de Rubió va rebutjar debatre una moció per limitar la capacitat de la subestació de

Rubió presentada per la Coordinadora. Lluny d'això, l'Ajuntament de Rubió s'ha limitat a suspendre temporalment les llicències per evacuar l'energia de Serra Morena fins que es delimitin clarament els límits dels termes de Copons i Rubió. En tot cas, amb els projectes de parcs eòlics aprovats o pendents d'aprovació, la subestació de Rubió arribarà a una capacitat de més de 200 MW. A banda d'això, diversos projectes més de parcs eòlics continuen endavant al municipi de Rubió.

La moció aprovada el 2 d'agost per l'Ajuntament de Copons "Sobre els projectes per a la ubicació d'instal·lacions de producció d'energia a la comarca de l'Anoia" només allarga el problema sense tancar les portes a res. En cap cas demana la limitació de la subestació de Rubió a 100 MW, proposta llençada per l'alcalde de Copons, Jordi Bertran a la Coordinadora (La Veu de l'Anoia - 12 maig), i res no diu dels parcs eòlics de la zona de Pujalt.

En realitat, setmanes després d'aprovar aquesta moció, un altre ple extraordinari de l'Ajuntament de Copons aprovava definitivament el parc eòlic del Turó del Magre. Aquest parc ha generat gran polèmica per la ubicació d'11 generadors a tocar del poble de Montmaneu; de fet, aquest municipi s'hi ha posicionat oficialment en contra i té previst acudir a la justícia en cas que fos necessari.

Pel dret a decidir nosaltres mateixos la comarca que volem

Des de la Coordinadora pensem que cal seguir informant i conscienciant la gent, i cal seguir fent pressió als nostres representants. En aquest sentit, la Coordinadora està preparant noves accions després del parèntesi d'estiu i les eleccions catalanes.

Cal que siguem els anoiencs qui decidim quin model de comarca volem, i no hem d'acceptar necessàriament tots els macroprojectes dissenyats a Barcelona: parcs eòlics, Pla Director de la Conca d'Òdena, abocadors de Castellolí, Hostalets o Sant Martí són infraestructures fetes per/per a Barcelona que a nosaltres ens aportaran ben pocs beneficis.

Ara encara som a temps d'oposar-nos als projectes que no ens agradin. A Capellades, fa uns anys, l'Ajuntament es va oposar a la instal·lació d'un parc eòlic a sobre el poble perquè provocaria més molèsties que beneficis al poble. També a la Terra Alta, la Plataforma en Defensa de la Terra Alta ja fa temps que treballa per aturar les desenes de parcs eòlics que volen fer a la seva comarca.

Ens esperen, doncs, temps difícils on hauríem de fer veure als nostres responsables municipals que no volem més parcs eòlics, i que no acceptem aquesta manera com es fan les coses, sense informar ni respectar els drets de les persones. ■

M. Gràcia Carreras Verdaguier

Els pensaments brollen com l'aigua, les paraules s'han quedat nues, avergonyides s'amaguen en la foscor de les gargamelles. No hi ha paraules, tan sols els sentiments permeten la fluïdesa dels pensaments. Cal oblidar, però la recança encara és present. Tot el que està fet, fet està... és així?

No tot és negre, ni blanc. El sol surt i es pon cada dia amb el seu contrast de colors rogencs i blaus, l'horitzó es perfila a prop, però el camí es fa feixuc i llunyà per arribar-hi.

Hem de conviure una realitat que podria canviar o que ja ens està bé. Caldria pensar-hi bé si aquesta és la més interessant, la que ens agrada, si pot ser millorada, parlada, enraonada, meditada... sospesada entre tots.

Sona de fons la música, l'anar i venir dels músics, arriba la gent, el caliu de la nit, l'entorn, sona la música, els aplaudiments..... la música sona cada vegada més llunyana i les notes tristes del saxo, aquesta música tan especial, lluny i més lluny fins a no sentir res, ja no sonarà més, varen lluitar molt per a dur-ho a terme.....se'n va la gent...i ja no queda ni la remor de la música. ■

Una petita història per pensar-hi

Teresa Closa Bertran. Extret del full dominical

Imagineu-vos que existís un banc, el qual cada matí abona al teu compte la quantitat de 86.400 euros.

Aquest estrany banc alhora no arrossega el saldo d'un dia per l'altre, sinó que cada nit esborra del teu compte el saldo que no has gastat.

Què faríeu? M'imagino que retirariu cada dia la quantitat que no hauríeu gastat, oi?

Doncs bé: Tots nosaltres tenim aquest banc: El seu nom és el Temps.

Cada matí aquest banc abona al nostre compte personal 86.400 segons.

Cada nit aquest banc esborra el nostre compte i dona per perduda qualsevol quantitat del saldo que no hàgim invertit en alguna cosa profitosa.

Aquest banc, com hem dit, no arrossega saldos d'un dia per l'altre; no permet sobregirs. Cada dia ens obre un nou compte. I cada nit elimina els saldos del dia. L'endemà ens en torna a donar 86.400 més.

Si no utilitzem el nostre saldo durant el dia, nosaltres som els que perdem. No podem fer marxa enrere.

No hi ha recàrrecs ni interessos pel compte d'ingressos de demà.

Cal viure el present amb el saldo d'avui. Per entendre el valor d'un any, demaneu-ho a un estudiant que hagi repetit curs...

Per entendre el valor d'un mes, demaneu-ho a una mare que hagi tingut un nadó prematur...

Per entendre el valor d'una setmana, demaneu-ho a l'editor d'un setmanari...

Per entendre el valor d'una hora, demaneu-ho a una parella d'enamorats que esperen per trobar-se...

Per entendre el valor d'un minut, pregunteu-ho al viatger que va perdre el tren...

Per entendre el valor d'un segon, pregunteu-ho a una persona que va estar a punt de tenir un accident...

Per entendre el valor d'una mil·lèsima de segon, pregunteu-ho a l'esportista que va guanyar una medalla de plata a les olimpíades...

Per tant, un bon consell és que invertiu el vostre temps de tal manera que aconseguíu aprendre a ser feliços, i aquest tresor tindrà molt més valor si el compartiu amb algú especial, algú suficientment especial com per dedicar-li el temps...

I recordeu que: El temps no espera ningú. ■

Sardenya, un país de sorpreses (I)

Jordi Saumell Gassó

JORDI SAUMELL GASSÓ

Amb aquest article encetem una sèrie d'escrius sobre un dels països d'Europa més feréstecs i alhora acollidors: l'illa de Sardenya. He tingut la sort de perdre-m'hi cinc cops en els darrers dos anys i l'experiència m'ha deixat una petja profunda, fins al punt de sentir una necessitat insaciable de tornar-hi sempre que puc. Espero que aquests breus articles que aniran apareixent successivament a Camí Ral serveixin per conèixer una mica més la llengua, la cultura, la història, les tradicions, les muntanyes i, en fi, el caràcter i la idiosincràsia d'un dels pobles més antics i acollidors de la Mediterrània.

Sardenya és la segona illa en grandària de la Mediterrània, després de Sicília. Les seves dimensions s'acosten molt a les del Principat de Catalunya, tot i que no arriba als dos milions d'habitants. És, per tant, un territori força menys poblat que el nostre, en gran part per la fortíssima emigració del jovent, que des de fa dècades marxa cap al continent en busca de feina i noves experiències. Més o menys es calcula que hi ha tants sards a Sardenya com dispersats per Europa.

El caràcter i sentiment sard vénen fortament marcats per l'evolució històrica: Sardenya, com Catalunya, ha estat terra de pas i punt estratègic a la Mediterrània ja des de l'antiguitat. Així, gairebé totes les cultures i imperis dominants a Europa des de fa tres mil anys han fet acte de presència a l'illa de l'aigua, la pedra i el vent. Tots ells van trobar-hi fortes resistències, fins al punt que es diu que hi ha zones de l'interior de l'illa que els romans no van poder conquerir mai. Així, successivament trobem després d'un poblament molt antic anomenat "època nuràgica", els fenicis, els cartaginesos, els romans, els vàndals, els bizantins, els catalans i aragonesos, els castellans, els piemontesos i finalment els italians, a més d'una època de govern propi a l'edat mitjana anomenat Giudicati.

Totes aquestes cultures, i diverses més d'època prehistòrica, han deixat una abundància

inusual de restes arqueològiques. Sense dubte, les que més sorprenen al visitant són les d'època nuràgica: més de 4.000 construccions, conegudes com nuraghes, algunes de dimensions considerables i en llocs de molt difícil accés, s'estenen al llarg i ample de Sardenya, juntament amb els castells, esglésies, palaus i cases d'època catalana, les necròpolis d'època romana o alguna resta púnica.

Els nuraghe són estructures imponents de forma troncocònica, formats per grans blocs de pedra en sec. Una porta donava accés a un corredor interior, amb una mena de nínxols laterals, que acabava en una gran sala; una escala de pedra portava als pisos superiors. Existeixen nuraghes molt més complexos, amb moltes torres, passadissos subterranis, murs defensius i altres estances. Normalment estan situats en punts estratègics, i al seu voltant trobem les viles on vivia la gent. Realment són unes construccions espectaculars, similars als talaiots de Menorca però d'unes dimensions molt més grans.

D'aquestes restes, i d'una gran quantitat de petits museus locals, se'n poden trobar per tota l'illa. I són, realment, molt estimats pels sards i sardes, com a part d'un passat bucòlic en què eren i vivien lliures, a les muntanyes.

A part d'història i monuments arqueològics, Sardenya ens oferirà molt més. Té més de 1.800 km de costa i platges, moltes d'elles pràcticament verges; la urbanització del litoral sard és molt més suau que als Països Catalans i encara es troben moltíssims racons idíl·lics, amb platges increïbles, penya-segats de gran alçada, o coves marines que s'endinsen terra endins. Sardenya té també unes muntanyes i un paisatge variat, amb cims que s'acosten als 2.000 metres, grans altiplans tacats d'alzines sureres o una de les gorgues més llargues i profundes d'Europa, Su Gorropu; paisatges en alguns casos feréstecs i esquerps, suaus i ondulats per la mà de l'home en d'altres. Sardenya té una llengua pròpia, el sard, que és la llengua romànica que més s'assembla al llatí, tot i la multitud d'influències que ha rebut; una llengua encara no prou protegida institucionalment, ja que ni és oficial (ho és l'italiana), ni s'ensenya a les escoles. I, en fi, a Sardenya gaudireu de bon beure i de bon menjar, i el que és més important, de bona companyia i conversa, i d'una gran hospitalitat per part de gent treballadora i que aprecia la qualitat de vida. ■

Reunió de la Coordinadora d'afectats i afectades pel Parc Eòlic de Serra Morena

Coordinadora d'afectats i afectades pel parc eòlic de Serra Morena

Una vintena de veïns i veïnes de Copons i Rubió ens vam reunir el passat 30 de desembre al Cal Muntaner Nou per posar-nos al dia de la situació actual del projecte de parc eòlic a Serra Morena, i reprendre les nostres accions informatives i de denúncia.

En aquest sentit, vam decidir continuar amb la tasca d'informació i divulgació, a través de tots els mitjans possibles, de totes aquelles irregularitats i incompliments en què continuament incorren els nostres representants als ajuntaments i a la Generalitat. Així, hem fet arribar a tota la premsa comarcal un comunicat de rebuig

a la recent aprovada ampliació de la subestació transformadora de Rubió, un projecte que obre les portes a nous parcs eòlics a la zona dels nostres municipis.

També hem sol·licitat oficialment una reunió amb l'alcalde de Copons i de Rubió per aclarir d'una vegada quina postura defensen els nostres ajuntaments davant la massificació eòlica al nord de l'Anoia, i especialment si tenen o no intenció d'aturar definitivament el projecte de Serra Morena. Pensem que ja és hora que defineixin la seva postura clarament i deixin de marejar la perdua; som moltes les persones que ens veurem afectades greument per aquest pro-

jecte i demanem que se'ns respecti i se'ns escolti, com a ciutadans amb drets i deures que som dels nostres municipis.

I, en tercer lloc, volem animar a totes les persones de Copons i Rubió a assistir a les xerrades informatives que estem preparant a cada poble per a principis del mes de març. Serà un bon lloc per conèixer de primera mà l'estat de la qüestió i intercanviar idees i propostes que ens ajudin a tots. ■

COORDINADORA D'AFECTATS I AFECTADES PEL PARC EOLIC DE SERRA MORENA

DISSABTE 3 DE MARÇ

Local social El Pla de Rubió
A les 17:00 h, xerrada informativa per a tot el veïnat de Rubió.

DISSABTE 10 DE MARÇ

Local social La Barraca
A les 17:00, xerrada informativa per a tot el veïnat de Copons.

Anar fent com la bona gent

David Marcé Farres
Meritxell Martí Carreras

Som el David i la Meritxell. L'onze de febrer vam començar el que seria un llarg viatge. Una nit de lluna plena vam volar des de Barcelona a Bangkok i amb ulls d'ocell vàrem veure els Alps suïssos nevats, espectacular. Quan a Bangkok vam arribar la calor ens va esclafar. És una ciutat impactant, pels fums i les olors que provoquen 10 milions de thais. Així que vam decidir comprar un tiquet cap a Nova Zelanda i al cap de tres setmanes descobrint la zona central de Tailàndia vàrem partir cap a Ouckland, a l'illa nord. Arribar en aquest país, va ser molt al·lucinant ja que 4 milions de persones conviuen entre les dues illes, un impacte molt diferent pel medi ambient. Nova Zelanda és preciós Maoris i Kiwis conviuen en un país verd i ple d'aigües pures, fredes i calentes, muntanyes altes tocant al mar i ple de vida. Allà vàrem treballar arreplegant pomes i kiwis per poder continuar viatjant i anar cap a Austràlia, després de vendre la furgó que vàrem fer servir de casa durant els dos mesos i mig en terres maoris.

Des de Crhistchurch, illa sud, vàrem volar a Sidney, Austràlia, amb les mateixes intencions d'adquirir una casa amb rodes però un cop vist el mercat vàrem decidir comprar el material just per anar de càmping. Així que, amb la casa a l'esquena vàrem anar de punta a punta resseguint la costa est d'aquest gegant continent. Vàrem començar pel sud, per visitar una amiga, i després vam tirar cap al nord fent dit i gastant poquíssim, tot fent wwoofing (treball en granges orgàniques durant 4 hores al dia a canvi de menjar i allotjament) i venent cocodrils pels carrers i mercats -art que ens va ensenyar l'Elena Gudayol, gràcies! Uns mercats plens de color, alegria i artesanía, amb molta varietat de productes d'agricultura ecològica.

Al cap de tres mesos hi estàvem tan i tan bé que vàrem decidir allargar la visa per tres mesets més, que varen passar volant, més familiaritzats amb la llengua. Vàrem estar amb gent molt agradable. També vàrem tenir una experiència molt bonica amb els aborígens de Kuranda, on hem estat com a casa, un indret molt relaxant al cor del Rainforest tocant al mar. Així que pleguem la paradeta de cocodrils, la qual va acabar sent un minizoo i comencem les vacances, anem cap a Tailàndia.

Aquest cop hem anat de pet a les muntanyes, al nord, concretament a la zona tocant a Burma, des de Mae Son a Mae

Hong Son. Allà viu molta gent de Birmània en camps de refugiats. Afortunadament vàrem tenir una experiència molt maca amb una de les tribus Karen (noies girafa, aquelles que porten uns llargs collarets de 6 kg els més pesants!) especialment amb una d'elles, la qual parlava castellà correctament. Vàrem sopar junts i el dia següent vàrem fer una classe intensiva de castellà per als més interessats, ja que ells i elles no poden sortir del poblat sinó és amb permís especial del govern tailandès.

Vist el nord de Tailàndia tirem cap a l'est del país direcció al sud de Laos, on ens hem perdut per les 4000 illes del riu Mekong, el qual neix a Xina i recorre Birmània (Myamar), Tailàndia tot fent frontera amb Laos, travessa Cambodja i desemboca a Vietnam, un riu molt viu. Al cap de 8 dies decidim anar cap al nord de Laos a buscar la frescor de les muntanyes i el caliu de les tribus, on hem estat molt bé durant uns 20 dies, que s'han fet molt curts. I com que la visa se'ns acaba, tornem de nou a Tailàndia, aquest cop a una illa del sud, a fer una remullada per passar els últims dies abans de tornar a casa!

La veritat és que fer viatges llargs és una experiència innolvidable, tot anar fent com la bona gent i aprenent de la gran escola. Ho aconsellem a tothom ja que encara que vagis sol trobes molta gent que també viatja o ha viatjat.

Us donem les gràcies a tots, per haver fet de nosaltres el que som, gent de món que viatja sense por, coneixent i aprenent d'altres cultures. Viatgem només amb una por, que és la majoria absoluta d'un ajuntament especulador, però no es pot dir que tot es faci malament,. S'han fet moltes coses bones en aquesta alcaldia (les basses, ADF, jazz, traginets, macrojocs, Camí Ral, entre d'altres) però la veritat és que en aquesta última legislatura, no n'hi havia prou amb la majoria absoluta, que s'ha hagut de seleccionar l'equip de govern per fer plenament el que els vingui de gust i a esquenes del poble, com netejar el voltant de les rieres amb l'única intenció d'urbanitzar-hi, ja que segueixen assecant-se i baixant brutes. Tots sabem que no és culpa del poble si a la capçalera del riu Anoia agafen l'aigua o la depuradora de Calaf ha quedat petita. Però això són paraules majors, o ridícules per a un ajuntament ambiciós que només

li preocupa donar permisos a les grans empreses per destruir cada cop més el nostre entorn, construint parcs edòics i urbanitzacions. Això sí que és ridícul, ja que els parcs no serveixen per eliminar centrals nuclears sinó per crear més indústria i contaminació, a part que només se'n beneficien quatre veïns, econòmicament parlant. 137 habitatges més, quina ambició més bàrbara, potser dos forns més i una botiga de queviures, i fins i tot un altre fuster, etc. Ja veiem que es pensa molt en la gent del poble i els seus humils negocis. O només és una demostració de "força" política, cosa senzilla quan es camina pels passadissos del Parlament de Catalunya, i és que hi ha moltes maneres de fer servir aquest poder. Per a nosaltres, aquest no és el camí correcte.

Bé, de totes maneres donem les gràcies aquest ajuntament per aprovar un futur ple de formigó i gegants de ferro a les muntanyes, per a les pròximes generacions, i moltíssimes gràcies a La Coordinadora d'afectats i afectades de la Serra Morena i a la web copons.info per fer-li front i mantenir la gent informada.

Ens hem enamorat de moltes terres però la que ens té el cor robat és Copons. Ens agrada molt explicar a la gent que coneixem, com és de bonic el nostre poble, però la veritat és que quan expliquem el futur ens canvia a tots la cara, - l'altre dia vàrem trobar uns catalans a Tailàndia, que coneixen el nostre poble i la veritat és que els agrada molt, però es van esgarrifar quan els vàrem dir que aviat hi trobaran una urbanització a primera vista i molins a les carenes. Ens van explicar el seu punt de vista: Recordaven Copons com un dels pobles més espectaculars, tranquils i feliços de la zona, a 3/4 d'hora de Barcelona i deu minuts escassos d'Igualada.

PD.- Donem moltíssimes gràcies al Ramon Serra per col·laborar desinteressadament durant dotze anys a Camí Ral, ja que aquest és el seu últim butlletí. ■

Convenis per a la depuradora municipal i la cessió de la carretera com a vial urbà

Josep Colom Talló, Regidor d'Urbanisme

L'Ajuntament ha signat en els darrers dies dos convenis certament importants per al futur del nostre poble.

Per un costat s'ha negociat la cessió de la carretera vella amb la Direcció General de Carreteres, per a la seva transformació a vial urbà. La cessió completa un treball que es va iniciar ja en el moment de l'execució de la nova variant, quan ja s'insistí que el projecte mantingués dos accessos dobles en els dos punts de connexió a la C1412, amb el que es feia viable la possible transformació a vial urbà, mantenint un accés 'per carretera' a Veciana entrant pel trencall de Sant Pere.

Un cop garantida la connexió del territori, es podia procedir a la petició de la cessió del tram de carretera 'urbà'. La negociació evidentment està en la quantitat de diners a rebre per mantenir i/o transformar el vial i per acceptar la cessió.

En paral·lel, s'aconseguí que la Diputació, mitjançant el Servei de Vies Locals, encarregués la redacció del projecte, amb el qual l'Ajuntament disposa d'un document on es dibuixa i posa preu a aquesta transformació, una eina imprescindible en les negociacions dutes a terme. Així, s'aconseguí un increment en el preu inicial, passant dels aproximadament 60.000 euros previstos per carreteres a uns 150.000 euros, que es destinaran a la reforma del tram central, per convertir-lo en zona de prioritat invertida al voltant de la zona d'equipaments.

El projecte s'ha plantejat en quatre trams o zones, en funció de la seva importància

i necessitat. Els dos trams dels extrems preveuen una intervenció més petita amb la construcció de voreres, i en el cas de la zona del nou aparcament, l'ordenació d'aquest.

La zona central, entre l'actual parada de bus i el carrer Mur, serà la d'una transformació més important, amb la creació de la prioritat invertida, el tractament de les diferents zones lliures, la plantació d'arbres, la instal·lació de contenidors soterrats, etc.

El tram que manca, entre el carrer Mur i l'entrada de Sant Magí, rep un tractament intermedi, amb voreres amples i l'adequació del talús del Castell i es vincularà amb el desenvolupament de la plana del Recader, que s'haurà de fer càrrec dels costos de transformació d'aquest tram.

Paral·lelament s'ha estat treballant en el conveni per a la depuradora, ja que l'imminent desenvolupament de la Plana del Recader el fa necessari.

El Pla Sanejament d'Aigües Residuals Urbanes (PSARU), preveu un calendari per dotar de Depuradores Municipals tots els municipis de Catalunya. Les depuradores s'aniran instal·lant progressivament entre els anys 2006-2018, començant pel municipi més gran. La gestió d'aquestes depuradores la farà la Generalitat a través d'empreses concessionàries.

La Depuradora municipal de Copons estava prevista inicialment dins el PSARU, per a l'any 2013, amb una subvenció de 381.500 euros, preu fixat segons mòduls actuals i per a la població actual.

D'altra banda, la llei d'urbanisme obliga a qualsevol nou creixement urbanístic, ja sigui industrial o residencial, ja sigui per 40 o per 140 habitatges, a la depuració de les seves aigües residuals, la qual cosa s'ha d'incloure o justificar en el projecte d'urbanització. Això significa que si el municipi no disposa de depuradora municipal, o aquesta no té suficient capacitat per suportar el increment de volum a depurar, s'ha d'incloure en el sector una petita depuradora que tracti les seves aigües. La depuradora es cedirà, un cop completades les obres d'urbanització, a l'Ajuntament junt amb els vials, equipaments i espais lliures i zones verdes.

En petits municipis, la gestió d'aquestes petites depuradores pot resultar complicada, ja que poden resultar poc atractives per a les

empreses de gestió de residus i el seu manteniment i funcionament específic pot generar un cost extra no sostenible per al municipi.

D'altra banda, no sembla lògic que un municipi amb un objectiu final d'uns 600 habitants tingui repartides pel territori tot de minidepuradores en funció dels sectors de creixement previstos en la normativa urbanística vigent. En el cas de Copons, un creixement residencial (Plana del Recader) i dos petits creixements industrials (zona naus actuals - unitat actuació - i la continuació - pla parcial), tots ells obligats en cas de desenvolupar-se a depurar les aigües del seu sector.

Amb el pròxim desenvolupament de la Plana del Recader, ens trobem en el cas d'un municipi sense depuradora, pel que en principi caldria preveure en el sector una d'aquestes minidepuradores.

Tot i això, el creixement fixa el volum final necessari per una depuradora municipal única, ja que pel que fa als sectors industrials, els seus paràmetres estan definits en les Normes Subsidiàries de Planejament i no es preveu modificar-los.

El sostenible i lògic per a Copons és una sola depuradora, en l'emplaçament ja previst en el planejament, al final de la zona industrial, que tracti les aigües de tots sectors i evidentment les del nucli actual. I per compromís ecològic, disposar-ne quan abans millor.

El conveni signat entre l'Ajuntament, l'Agència Catalana de l'Aigua, i l'empresa promotora del desenvolupament de la Plana del Recader, permetrà a Copons disposar d'una única depuradora municipal en un termini de dos-tres anys, uns quatre anys abans del previst en el PSARU.

La promotora es compromet a construir el col·lector fins a la depuradora i aportarà la part proporcional del cost de la depuradora respecte al volum d'aigua a tractar del nou desenvolupament.

L'Ajuntament tirarà endavant la construcció de la depuradora paral·lelament a les obres d'urbanització del nou sector, i l'ACA es compromet a mantenir l'aportació prevista en el PSARU.

Amb els convenis signats fem, doncs, un pas més cap a l'objectiu de tenir un poble endreçat, sostenible i respectuós amb el medi ambient. ■

Copons i el Medi Natural

Jordi Bertran Muntaner

La recuperació dels espais naturals de l'entorn dels nostres rius és i serà una important tasca per millorar el nostre entorn i els drenatges del riu. Mantenir l'entorn forma part del nostre projecte global, però sens dubte cal anar més enllà aconseguint que aquestes zones siguin espais vius, en els quals els coponencs gaudeixin d'un espai proper i estiguin en contacte amb el medi ambient. L'acord assolit per avançar la construcció de la depuradora ajudarà a fer una gestió sostenible d'aquests espais.

Els promotors de la plana del Recader havien de construir una petita depuradora soterrada en la mateixa plana del Recader que només podria donar servei als nous habitatges. Un cop construïda la cedirien a l'Ajuntament per a la seva gestió. Considerem que la solució no era bona ja que l'Ajuntament hauria de gestionar la depuradora fins que l'Agència Catalana de l'Aigua construís la de tot el poble, prevista en el Programa de Sanejament d'Aigües Residuals (PSARU) per mes enllà del 2013. Al mateix temps, caldria que l'ajuntament construís tots els col·lectors en alta per la connexió amb les xarxes actuals. Amb l'acord aconseguit, els promotors de la plana del Recader pagaran un nou col·lector fins al pont de la carretera i assumiran gairebé el 50% del cost de la depuradora i la resta de col·lectors. L'altre 50% aniria a càrrec de l'ajuntament i es recuperarà una vegada la Generalitat faci efectiu el PSARU. Això suposarà que qualsevol creixement urbà o industrial que es produeixi haurà d'assumir el cost corresponent d'aquesta nova instal·lació. Els costos de la gestió d'aquesta nova depuradora seran assumits per l'Agència Catalana de l'Aigua. Ens cal seguir treballant. Volem millorar la gestió dels residus i cal que instal·lem una petita deixalleria on puguem fer una bona recollida de les deixalles. També cal instal·lar contenidors de deixalles propers al nucli i que no molestin els veïns.

La gestió del medi natural és una assignatura pendent per a Catalunya. Per aquest motiu cal que els petits municipis fem un pas endavant i apostem pel nostre entorn tot i que les competències no siguin plenament municipals. ■

La restauració de la façana de l'església de Santa Maria

Joan Closa Pujabet. Arquitecte de l'SPAL

Les obres que ha dut a terme el Servei de Patrimoni Arquitectònic Local (SPAL) de la Diputació de Barcelona a petició de l'Ajuntament de Copons a l'església parroquial de Santa Maria han consistit en la restauració de la façana principal i el primer tram de coberta de l'edifici. Aquestes es van acabar el propassat mes de setembre.

La consagració de l'església està datada l'any 1754. Segons les dades històriques, l'actual església es construeix per ampliar l'existent fins aleshores, ja que havia quedat petita pel creixement que havia tingut el poble. L'encàrrec de la construcció de la nova església es fa a Josep Reig, mestre de cases de Barcelona, tot i que residia a Cervera mitjançant contracte de l'any 1749.

El criteri principal que ha regit l'actuació es basa en l'interès tipològic de l'església en el

desenvolupament històric de la vila, fet que fa que la recuperació del color, forma i acabat original de la façana permetin recuperar l'esplendor visual i la perspectiva del final del recorregut de l'escalinata d'accés, emmarcat en la traça del carrer Vilanova, com a eixample i conjunt urbà del segle XVIII.

Els objectius principals en la restauració de la façana han estat la recuperació de la forma, l'acabat i el seu color, color per retornar-la a la seva aparença original, l'eliminació dels perills de desprendiments, i l'anàlisi de les diferents etapes constructives de l'edifici amb el seguiment arqueològic dels repicats.

La lectura prèvia de l'edifici, la documentació històrica consultada i els estudis previs realitzats, van permetre distingir un seguit de traces i marques que van servir per identificar que l'aspecte exterior de l'església inicialment no era el que ens havia arribat als nostres dies. A més, els estudis dels materials d'acabat de la façana, fets amb l'extracció de mostres i assajos de laboratori d'aquestes, van permetre conèixer que l'acabat original era de calç i de color blanc.

Finalment, l'estudi geomètric de la composició de la façana original, juntament amb les troballes in-situ de les restes de cornisa encara avui existents, va permetre entendre la formalització de la façana des dels canons compositius neoclàssics, que és, finalment, la composició que s'ha recuperat.

Les feines han estat realitzades en dues etapes entre el mes de març i de maig de 2005, i els mesos de desembre de 2005 i setembre de 2006, i han consistit amb el repicat dels paraments, durant el procés del qual es varen recuperar sis impostes i arquivoltes de pedra procedents d'una construcció romànica que van ser reaprofitades en el moment de la construcció de l'església actual al segle XVIII. Formaven part d'una portada d'una església tardoromànica en l'estil de l'anomenada escola de Lleida, amb paral·lels estilístics a l'església de Santa Maria de Vilagrassa, Santa Maria de Verdú i Santa Maria d'Agramunt, totes elles de la primera meitat del segle XIII.

Posteriorment al repicat, es va realitzar un esquerdejat a base de morter mixt i al desmuntatge de l'afegit del segle XIX que recreixia la façana pel costat de llevant, comportant la reconstrucció d'un tram de nova teulada en el sector més proper a la façana.

L'acabat de la façana es va fer amb un estuc de morter de calç i sorra de marbre de color blanc, tal com havia indicat l'estudi dels revestiments i materials de la façana.

La pedra de la portada i de l'òcul es va netejar i posteriorment es van consolidar aquelles parts que estaven més desgastades i que presentaven perill de desprendiments. Posteriorment es varen protegir les parts més exposades de les pedres amb una planxa de zinc tant en el coronament de la façana com en les cornises de la portalada.

En la porta de l'església es va recuperar el clavetejat de les planxes antigues en forma d'escata, i es va pintar amb el color que indicaven els estudis fets a tal efecte.

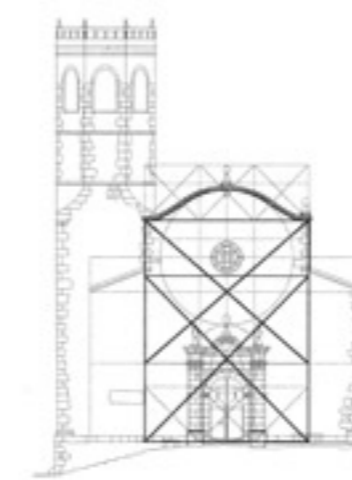
L'obra realitzada a la façana de Copons s'ha fet seguint el mètode de restauració de l'SPAL, que s'anomena "La restauració objectiva", on l'objecte, o sigui el monu-

ment -en el nostre cas la façana-, ha de permetre fer la lectura del monument en tres vessants:

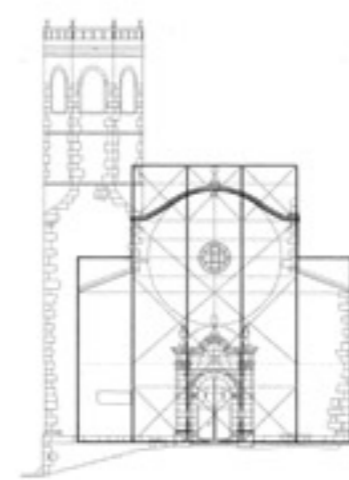
- Com a document històric, que ens ensenyi com era l'arquitectura i la construcció dels nostres avantpassats, per així poder-la ensenyar a les generacions futures, havent estat fidels a la història de l'edifici, que al cap i a la fi forma part de la nostra història; el monument.

- Com a objecte artístic, o sigui inscrit dins la història de l'art i amb unes determinades normes de composició, en funció de la seva època de construcció.

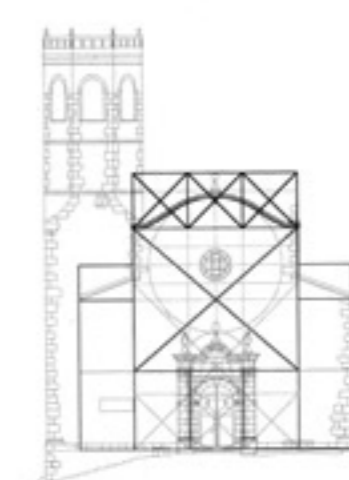
- Com a objecte arquitectònic, en el nostre cas, com a configurador d'un espai urbà que és l'eixample del segle XVIII de Copons, i del conjunt de la plaça de l'església amb la rectoria. ■

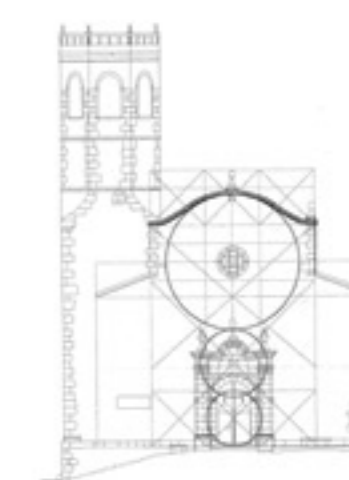
La nau central és la superposició de dos quadrats perfectes. Aquests quadrats marquen l'alçada de les capelles laterals.

L'amplada de la façana es pot dividir en cinc parts iguals.

L'alçada de la totalitat de la façana està formada per un rectangle de secció auri.

La situació del centre de l'òcul ve determinada per la superposició vertical de tres rectangles auris. Des del centre de l'òcul, una circumferència quatre vegades superior al diàmetre de l'òcul forma el coronament ondulat de la façana.

Mirant el futur amb optimisme

Jordi Bertran Muntaner

Aquest és un moment emotiu per a mi perquè acaba un cicle que va començar l'any 1995 quan, juntament amb un grup d'amics, vam presentar-nos per primera vegada a les eleccions municipals. Volíem canviar el ritme del poble i, certament, tinc la sensació que l'hem canviat. Han estat prop de 12 anys de treball al capdavant del consistori en els quals hem impulsat un munt d'iniciatives i projectes plens d'il·lusió. Avui, crec que podem estar satisfets i orgullosos perquè la majoria dels objectius que en el seu dia ens vàrem fixar s'han complert.

L'amic i bon coneixedor del nostre poble, Joan Ganyet, acostuma a dir que "les ciutats i els pobles no avancen al donar resposta a una pregunta sinó al determinar quines són les preguntes que cal plantejar-se". Copons ha de saber formular-se les preguntes adients per tal de poder afrontar el futur i ha de donar resposta als reptes que té al davant. Amb aquesta finalitat hem desenvolupat el Projecte Global com l'eina de planificació que ens ha de permetre adaptar-nos als nous reptes i establir, de forma ordenada, els criteris de desenvolupament del poble per als propers anys.

Amb els companys de consistori ens vam fixar, des del primer dia, un programa molt ambiciós per a un petit municipi com és Copons. Teníem una idea de poble i, ara, em toca fer balanç de la feina feta: quins resultats s'han aconseguit? Com tenim els

carrers, els serveis, els equipaments ...? Avui, Copons té l'escola arreglada, s'han renovat els principals serveis municipals com l'enllumenat i l'aigua, s'ha garantit el servei d'aigua amb la connexió a la xarxa del Consell Comarcal, s'ha portat l'aigua potable a les masies de Sant Pere i, properament, es portarà a la resta de masies. També s'ha fet la instal·lació de gas per tot el nucli, la caseta de l'hort i la millora d'espais públics com la font de la vila, la nova zona infantil i el nou aparcament. A poc a poc, s'ha anat recuperant l'entorn natural i paisatgístic del nostre nucli amb el Corredor Verd com a futur eix vertebrador d'aquesta recuperació mediambiental. Turísticament ens hem fet un lloc i juntament amb el Consorci de l'Alta Anoia hem aconseguit uns resultats que fa pocs anys eren impensables.

Teníem i tenim un programa molt ambiciós. Un programa que no s'atura, que segueix amb un seguit d'obres i projectes engegats com són, per exemple, la construcció d'una residència per a la gent gran o la creació de la Fundació dels Traginers i Negociants, a la qual m'agradaria seguir vinculat aportant el meu gra de sorra, amb el de tots els veïns del poble, per tal de poder fer realitat la recuperació del nostre patrimoni cultural i de tot el llegat que ens van deixar els nostres avantpassats.

La satisfacció per la feina feta no amaga, però, una certa preocupació per aquelles veus crítiques que darrerament han sorgit i que veuen l'especulació per tot arreu. En totes les actuacions que s'han fet al poble s'ha buscat la millora general del conjunt de la població i sempre s'ha tingut present el criteri mediambiental i la protecció del territori. Els projectes col·lectius es fan possibles en la mesura que la gent hi participa amb ganes, amb il·lusió, amb harmonia i en positiu. En funció de la voluntat que tots hi posem i de l'harmonia que siguem capaços de trobar, avançarem cap al futur amb més o menys solidesa i incert.

Sóc conscient que en aquesta darrera etapa com a alcalde, potser per les meves responsabilitats professionals no he pogut dedicar tot el temps que hauria volgut a parlar amb tots vosaltres i a explicar-vos -com sempre he intentat fer- l'estat dels projectes i les obres en curs. M'hauria agradat estar més temps al poble però el que sí que puc assegurar és que l'Ajuntament ha funcionat a la perfecció. I també us puc dir que me'n

vaig confiat perquè deixo el consistori en bones mans.

Estic orgullós de l'equip humà que queda a l'Ajuntament; un equip de gent jove, qualificada i responsable que, de ben segur, amb el nou alcalde Carles Mas al davant, s'ampliarà i es renovarà per tal d'assolir nous objectius i noves fites. Deixeu-m'ho dir: M'agrada el nou alcalde perquè és treballador i, a més a més, perquè em recorda aquella força i aquella 'espurna' que teníem aquells que l'any 1995 vam decidir presentar-nos, per primer cop, als comicis locals.

Per tot això, veig el futur amb optimisme i estic segur que aquest consistori i els futurs sabran conduir la vila de Copons amb bona direcció. Només us voldria demanar que compteu amb mi per tot allò amb què us pugui ajudar i, sobretot, que estiguem units al costat del nou alcalde i de tot l'equip de govern, per tal de solucionar les problemàtiques que puguin sorgir i alhora fer possible que els somnis dels coponencs i de les coponenques es facin realitat.

Moltes gràcies! I fins sempre! ■

Per un present i un futur millor

Carles Mas Riera, Alcalde

NURI FONTS TORRENTS

Encetem una etapa històrica plena de canvis. Una etapa, a les primeries del segle XXI, en la qual els coponencs i les coponenques hem de fer front a un nou model de poble. Al meu entendre, els propers anys han de ser aprofitats a fons per al desenvolupament del Projecte Global, que ens possibilitarà encarar amb plenes garanties altres reptes importants com, per exemple, la posada en marxa d'un nou Pla d'Ordenació Urbanística (POUM) que limiti el creixement de Copons.

En aquest marc, es durà a terme el desenvolupament de les zones del Castell i de la Plana del Recader com a àrees de creixement al voltant del perímetre de Copons. Cal donar resposta, des d'un projecte social i de progrés, a les noves realitats. Per tant, el fet de delimitar i concentrar el creixement urbanístic en aquestes dues àrees és una solució de futur que ens permetrà regular, a mitjà i llarg termini, les expectatives de creixement del poble per als propers anys.

Un altre tema que hem d'afrontar, sense demora, és el de les energies alternatives. Des del nostre grup ens mostrem partidaris de les energies alternatives però creiem que per implantar-les al territori farà falta el consens de la gent i no deixarem que s'implanti al municipi cap Parc Eòlic sense que els afectats hi estiguin d'acord. El nou POUM pot ser una eina important en aquest sentit, fixant les zones susceptibles per a la instal·lació de parcs i les condicions d'aquests.

En tots aquests debats, i d'altres que ben segur sorgiran, els coponencs i les coponenques hi hem de participar d'una forma clara, oberta i transparent. Copons és un poble petit i hem de fer del diàleg i la proximitat la nostra bandera. Cal parlar i escoltar molt per tirar endavant el poble pensant en el dia de demà. Com sabeu, estem a les portes d'unes noves eleccions locals i crec que, ara, és el millor moment perquè tothom expliqui el seu projecte de poble i faci les seves propostes.

Personalment, estic orgullós de la responsabilitat que m'han encomanat els meus companys, amb el compromís de la participació i la implicació de més gent en el nou equip, tant d'aquells que teniu més experiència en l'àmbit municipalista com també dels que no en teniu gens però, en canvi, us agradaria fer coses per al poble, amb el suport i la col·laboració dels coponencs i les coponen-

ques. Espero que siguem capaços d'elaborar un bon programa per a Copons.

Tenim la sort de viure a Copons: un municipi singular, vital, amb qualitat de vida, situat estratègicament, ben comunicat i amb un entorn natural excepcional. Compto amb tots vosaltres, coponencs i coponenques, per liderar un projecte col·lectiu i treballar per fer possible un present i un futur millor per a aquest poble que tant estimem. A reveure i moltes gràcies.

Visca Copons!

Resum dels partits de Futbol

Cedric Chapon

Hostalets • Copons: 14/10/06

Primera part: 2-2, final: 2-2.

Un partit igualat amb 2 equips que no s'han deixat anar. Com sempre els locals han venut cara la seva pell i no han deixat als coponencs gaires ocasions per guanyar el partit.

Copons • Montserrat: 21/10/06

Final: 0-3

Davant d'un Montserrat superior en condicions físiques, el Copons no ha pogut fer res més que defensar tot i que s'han creat algunes ocasions de gol.

Una victòria lògica dels visitants que han fet un partit seriós.

Masquefa • Copons: 28/10/06

Final: 6-0

Un partit per oblidar davant d'un Masquefa molt superior que té suficient qualitat per pujar a segona divisió.

Copons • Peña Madrilista: 04/11/06

Primera part: 0-0, final: 1-0

Un dels millors partits de Copons des de fa molt anys. Han superat una Peña Madrilista que sempre juga per a accedir a segona divisió. El gol ha sigut del Pere.

Tous • Copons: 11/11/06

Primera part: 3-1, final: 4-3

Un partit bastant igualat però que els locals han jugat amb més ganes.

Anotar que el Copons ha fet 2 palls i fallat 2 penals per la qual cosa mereixien l'empat. Els locals se'n van amb la copa de la Festa Major de Tous celebrada aquest dia.

Els gols del Copons han sigut de Pere, Sequi i Albert Corcelles.

Copons • Rebrot: 18/11/06

Primera part: 1-3, final: 3-4

Després d'una primera part dominada pel Rebrot, els coponencs tornen al vestuari amb un 1-3, però a la segona part amb més ganes en el joc els locals aconsegueixen empatar el partit. Tot pintava que s'acabaria el partit amb un empat però als últims minuts de l'enfrontament, el Rebrot marcava el quart gol sinònim de victòria i deixava els coponencs molt desil·lusionats després de la seva remuntada.

Piràmides • Copons: 25/11/06

Primera part: 2-2, final: 2-5

Els coponencs jugaven contra els últims de la lliga. La primera part ha sigut equilibrada i els equips han fet el descans amb un 2-2 al marcador.

A la segona part els coponencs han dominat el partit i després de l'expulsió d'un jugador del Piràmides la feina ha estat més fàcil. Els coponencs, més concentrats i motivats que durant la primera part, han fet 3 gols merescuts. Anotar els 3 gols marcats per Miquel, nou fitxatge provinent de Tous. El partit, tot i que l'àrbitre ha estat molt estricte, s'ha jugat amb molt bon ambient entre els dos equips que tenen amics comuns. ■

Jugadors temporada 2005-2006

- Jordi Riera
- Marc Riera
- Xavi Lorente
- Eduard Campos
- David Ribera
- Dani
- Joan Corcelles
- Carles Mas
- Jordi Secanell
- Jep Soler
- Jordi Roig
- Miquel Figuerola
- Jordi Sales
- Albert Gabarró
- Txema Puig
- Cedric Chapon

Travessa del Pirineu, de l'Atlàntic a la Mediterrània (2000 - I)

Ramon Serra Llacuna

Àngel Espelt Serra

L'any 2000, al Club Excursionista Uecanoia va sorgir la idea de fer la travessa del Pirineu per etapes, en diversos anys. Per fer-la tota d'una tirada s'havien de tenir molts dies de vacances i estar en un estat de forma molt bo, i partint-la en diversos anys era més assequible a tothom qui desitgés participar-hi.

L'estiu passat vàrem finalitzar tot aquest projecte, havent caminat la primera setmana d'agost durant set anys. Ha estat una aventura molt llarga, plena d'anècdotes, de vivències i també de problemes que hem anat superant fins a poder arribar a Portbou.

A partir d'aquest butlletí, anirem publicant un petit resum junt amb fotografies de les etapes d'aquesta aventura, començant per les del 2000, any en què vàrem iniciar la Travessa a la platja d'Hendaia i la vam finalitzar al poblet francès de Bidarra.

Espero que us pugueu fer una petita idea del que vàrem viure i veure al creuar tot el Pirineu, de l'Atlàntic fins a la Mediterrània.

El 30 de juliol sortia amb direcció a Baztàn, vall situada al nord d'Elizondo, un cotxe carregat amb les tendes i bosses d'estris personals, disposat a donar-nos suport i assistència, sempre que fos necessari.

El 31 de juliol, a quarts d'onze de la nit vàrem sortir de l'estació Barcelona-Sans amb un tren destinació a Hendaia. El dia 1 d'agost, després d'una nit de tren vàrem arribar a Hendaia a quarts de nou del matí. Feia un sol mig amagat, el temps no prometia massa estabilitat, però en l'ànim de tots hi havia el neguit d'iniciar l'aventura i l'estat d'ànim no era dolent, malgrat el temps.

1a ETAPA (1) / dimarts, 1 d'agost: Platja d'Hendaia - Gîte d'étape Mento Bayte

Des de l'estació de tren ens dirigírem a la platja per fer la tradicional mullada de peus al Cantàbric abans d'iniciar la caminada. Esmorzàrem sobre l'esperó que separa la platja del passeig marítim i després de fer-nos la foto de rigor davant del rètol indicador de l'inici de la travessa, ens disposàrem a la marxa.

Vàrem haver de creuar Hendaia, per carrers i més carrers. Hendaia és una població on no hi ha edificis alts. Per tant, fa que la seva extensió sigui considerable pel nombre d'habitants que té. La travessa d'aquella població es féu llarga, desitjàvem deixar la ciutat, i tenir el primer contacte amb el nostre ambient, la natura.

Platja d'Hendaia

Per fi, després d'una hora de camí des de la platja, ens trobàvem amb els primers prats. La vegetació és exuberant, els prats de falgueres es substitueixen uns als altres. L'ambient era humit i pesat, feia xafogor, i les pronunciades pendents i el pes de les motxilles feia que la suor ens corrés front avall.

Nosaltres havíem previst per a aquest primer any seguir la ruta feta per Georges Véron. Aviat arribàrem a Biriato, seguírem en direcció al Coll d'Osín i al Coll de Poiriers. La boira pixanera ens envoltava de tant en tant i ens deixava xops. Passats uns 500 metres de desnivell paràrem per fer un most. Una petita pluja ens va fer deixar aviat el descans per dirigir-nos al Coll d'Ibardin. El Coll d'Ibardin és un lloc fronterer on es pot arribar en cotxe, al costat espanyol hi ha diversos comerços on els francesos aprofiten per fer les seves compres (segurament a un preu més interesant que a França). Vam prendre un refresc en un bar-restaurant, i es posà a ploure.

Nosaltres teníem previst fer un bivac en aquesta zona, però el mal temps ens aconsellà seguir més endavant per tal d'intentar trobar un lloc on passar la nit, (el coll d'Ibardin està ple de botigues però no hi ha ni un sol lloc per pernoctar-hi).

En Jaume Balaguer, que feia les funcions de guia, va aconsellar desviar-nos del camí previst i seguir el GR 10, per intentar arribar a una gîte d'étape (edificació amb guarda on es pot passar la nit). Arribar a la gîte d'étape de Mento Bayte, va suposar caminar el doble d'hores del que estava previst (9 hores). En arribar, els dinou participants de la travessa vàrem envair la gîte. Prenguérem amb delit una bona dutxa, i amb els queviures que portàvem junt amb unes ampolles de vi que ens subministrà la senyora guardiana de la gîte, recuperàrem les energies perdudes i un bon descans va fer la resta.

Els ruixats es reproduïren durant tota la nit.

2a ETAPA (2) / dimecres, 2 d'agost: Gîte d'étape Mento Bayte - Coll de Luzuniaga

El temps no prometia res de bo, cap esperança de millora, per tant, no teníem cap pressa per llevar-nos. Tot i així, a quarts de vuit del matí ens llevàrem i després d'esmorzar i recollir els nostres estris, vàrem posar-nos en marxa, amb l'esperança que el temps fos benigne.

Cim de la Rhune (905 m)

El fet que el mal temps del dia anterior ens fes desviar de la ruta prevista ens obligà a emprendre una forta pujada per tal d'assolir el cim de la Rhune (905 m). Tenint en compte que sortíem de menys de 80 metres, va fer que haguéssim de superar un desnivell de quasi 900 metres. Aquest cim fronterer és poc habitual. En arribar-hi trobes un parell de bars-restaurants, un tren cremallera que puja des del Coll de Sant Ignace (França), i una complexa estructura d'antenes de comunicacions.

Entràrem en un dels bars i férem un most. El temps plujós no ens deixava. Reprenguérem la marxa, iniciant el descens del cim en direcció sud, per tal de retrobar la ruta deixada el dia anterior, i arribar al Coll de Luzuniaga. A aquest coll s'arriba des de Vera de Bidasoa per carretera. Com és habitual, hi ha el corresponent restaurant a peu de carretera.

Vàrem demanar permís per acampar i reservàrem taula per a sopar. La Pepita Vidal ens esperava dins el cotxe de suport amb les tendes, descarregàrem i se'n tornà a Baztàn (camp base). Acampàrem, ens canviàrem i férem un bon sopar. Haviem acabat una segona etapa.

3a ETAPA (3) / dijous, 3 d'agost: Coll de Luzuniaga - Urdax

En llevar-nos comprovàrem que la pluja estava disposada a seguir-nos acompanyant. Desplegàrem les tendes i recollírem les nostres coses. El cotxe de suport aparegué puntualment, carregàrem les tendes i després de menjar alguna cosa seguírem camí.

Ens trobàvem a una alçada de 244 metres, seguírem una variant de l'alta ruta del Pirineu que enfila fins als 605 metres per després baixar fins al Coll de Lizarieta (441 m). Tot el dia vàrem anar carenejant seguint les fites frontereres (mojones). La pluja ens respectava, l'ambient era humit, feia xafugor i els petits desnivells del camí eren suficients per fer-nos baixar la suor pel front. Aquella situació d'inestabilitat atmosfèrica que els dos primers dies ens havia inquietat i era anímicament molesta, havia passat a ser acceptada i formava part del conjunt.

En arribar al Collado Urbia, férem una mossegada. Seguírem camí envers Zugarramurdi i d'aquí a Dantzarinea, població situada a 70 m d'alçada, meitat espanyola meitat francesa, ja que el riu que fa frontera la divideix. Haviem de passar la nit acampats. En arribar, la Pepita amb el cotxe de suport ens esperava. Alguna gotejada caiguda durant el camí feia desaconsellable l'acampada. Per tant miràrem l'estat d'ocupació d'un hotel de la població. Quedaven dues places.

Teníem la caserna de la Guàrdia Civil a prop, i una delegació nostra va anar a informar-se de si hi havia algun lloc per passar-hi la nit. Els guàrdies que estaven de servei, varen fer gestions amb l'alcalde d'un poble proper. Aquest ens convidà a passar la nit en un frontó cobert dels molts que hi ha en aquestes terres. Agraïrem la possibilitat de passar la nit sota cobert i ens posàrem de nou en camí en direcció a Urdax. Abans però vàrem parar en un supermercat a Dantzarinea per tal de proveir-nos de queviures.

Una hora de camí ens separava d'Urdax. En aquest curt espai de temps va caure tota l'aigua que el cel durant tres dies no havia deixat caure. L'aigua que queia mullava els pantalons, s'escorria per les cames i se'ns ficava a les botes. Vàrem quedar xops de dalt a baix. Sort que les fundes de les motxilles impediren que el seu interior es mullés. En arribar al frontó, l'estesa de coses molles es va fer patent: les botes arrencades, la roba estesa al terra sobre papers de diari. Canviats de roba i reordenada la situació de caos, ens alegràrem d'haver tingut la sort d'haver pogut anar a parar a cobert.

Poc després es presentà l'alcalde del poble, que ens oferí la seva hospitalitat i possibilitat d'utilitzar els sanitaris d'un restaurant que hi havia just a l'altre costat de la plaça. Per tant, la situació estava controlada. Ens havíem convertit en uns "okupes legals", teníem l'aprovació de la Guàrdia Civil i de l'alcalde. Per tant per celebrar la sort que havíem tingut de l'acolliment i per compensar les molèsties, bona part de nosaltres ens dirigírem a sopar al restaurant esmentat. Més tard l'estesa de màrteges i sacs va convertir el frontó en el nostre dormitori.

Tota la nit la passà plovent. Per tant en llevar-nos el divendres dia 4, veient que el dia prometia pluja i que les nostres coses estaven encara molles, vàrem decidir passar tot el dia a Urdax.

Després d'esmorzar vàrem donar un volt pel poble i descobrírem que hi havia un molí de gra mogut per aigua, ara reconvertit en museu, i el visitàrem, així com el claustre de l'església. A la tarda vàrem anar a visitar unes coves de formacions estalactíiques que hi havia a uns tres quilòmetres. En tornar un nou ruixat ens donà la benvinguda. Decidírem que el dia següent, si el temps ho permetia faríem el recorregut que corresponia de

Dantzarinea a Bidarraí, i deixàrem pendent l'etapa de Bidarraí al Coll d'Ispegui per al proper any.

Després d'un nou sopar de germanor, ens disposàrem a passar la segona nit al frontó. La nit es mostrà insegura i tan plujosa com ho havia estat el dia abans.

4a ETAPA (4) / dissabte, 5 d'agost: Urdax - Bidarraí

En llevar-nos i veient que no plovia, ens preparàrem per a l'etapa fins a Bidarraí. Avisàrem a la Sra. Maria d'Autocars Gibert, per que canviés el lloc de recollida. L'alcalde d'Urdax ens indicà un camí per corregir la desviació en el nostre traçat, i enfilàrem un camí que ens conduí de nou al GR 10 i a l'alta ruta del Pirineu, que en aquest tram és la mateixa.

Salvant un desnivell d'uns 500 metres iniciàrem el descens a Mas Esteban, on hi ha una gîte d'étape, on férem una breu parada per prendre un cafè. Enfilàrem una nova pujada per coronar el coll de Méhatche, de 716 metres. Ens trobàvem animats, ja que per fi tornàvem a estar en marxa. El nostre pas implacable feia que el Pirineu anés caient sota els nostres peus, en aquesta primera edició de la travessa.

Arribàrem a Bidarraí als volts del migdia, ens férem la foto de grup i després de dinar i trobar-nos amb l'autocar, ens dirigírem al Càmping Baztàn, on ens esperava el cotxe suport amb les tendes. Després d'instal·lar-nos férem un sopar per celebrar el final de la travessa d'enguany, al restaurant del mateix càmping.

El diumenge dia 6, retornàrem a Igualada, amb la satisfacció de la feina feta, de la bona companyonia que va imperar durant la travessa, malgrat la diferència de caràcters i

de punts de vista, que amb un nombre tan elevat de persones i les moltes hores de convivència, es posà en alguns moments de manifest. Esperem retrobar-nos el proper any per a una nova edició.

Voldria abans d'acabar agrair públicament la col·laboració dels meus companys d'organització, en Jaume Balaguer i en Lluís Moreno, per la seva tasca; a la Pepita Vidal, el seu ajut amb el cotxe de suport; a la Guàrdia Civil de Dantzarinea, la seva gestió; a l'alcalde d'Urdax, el seu inestimable acolliment i suport; i a tots vosaltres, companys, per fer que les coses funcionessin tant bé.

Els 19 travessaires: **Alicia Aguilera, Jaume Balaguer, Xavier Bisbal, Angelina Busquet, Daniel Conill, Joan Conill, Jordi Corrons, Àngel Espelt, Anna Esquiús, Francina Gabarró, Jaume Gibert, Josep Antoni Jiménez, Teresa Martí, Lluís Moreno, David Núñez, Ramon Serra, Roser Torres, Cisco Viera i Josep Ma Vilarrubias.** ■

Bidarraí, fi de la travessa 2000

El club excursionista Uecanoia, guanyador de la 9a copa catalana de caminades de resistència 2006

Susanna Viera Cantero

Marxa Castells de la Segarra

Avituallament Matagalls-Montserrat

El passat 5 de novembre el Club Excursionista Uecanoia va guanyar la 9a Copa Catalana de Caminades de Resistència. Aquesta notícia, que en el seu moment ja va ser publicada als mitjans de comunicació locals, és la recompensa per l'esforç realitzat durant els 7 anys en què el club ha participat en aquesta competició. El 4 de juny ja va guanyar el 2n Campionat de Catalunya per entitats, celebrat en el transcurs de la Reus - Prades - Reus.

Per tal d'apropar aquesta activitat a tota aquella gent que no la conegui, a continuació trobareu un resum per fer-vos una idea i animar-vos a participar-hi.

Què és una caminada de resistència?

S'entén per caminada de resistència, una prova que acostuma a estar organitzada per un grup excursionista, que té com a objectiu efectuar un recorregut a peu, senyalitzat o descrit per camins de muntanya en un temps determinat.

En aquests tipus de caminades no es premia al marxador que fa el recorregut amb menys temps, sinó a aquells que finalitzen la prova dins el temps establert i havent segellat en tots els controls que es troben al llarg de la caminada.

Les caminades de resistència també són conegudes com a marxes. Existeixen marxes de diferents característiques i reglamentacions específiques per a cada una d'elles.

Així com les caminades populars acostumen a tenir recorreguts fàcils i de poca durada, les caminades de resistència són més llargues i dures, entre 45 i 101 quilòmetres, i requereixen de certa condició i preparació física. Sense oblidar que estan obertes a tothom qui s'hi vulgui apuntar, també ofereixen la possibilitat de gaudir de l'entorn natural i de la bona companyia.

Cal assenyalar que les caminades de resistència no són competitives, de manera que cadascú pot decidir si prefereix realitzar-la corrent, caminant o bé d'ambdues formes, amb l'avantatge que es pot decidir al llarg de la caminada.

Què és la Copa Catalana de Caminades de Resistència?

La Copa Catalana de Caminades de Resistència (CCCR) està organitzada pel Comitè Català de Marxes de la Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya (FEEC), amb el suport de les entitats organitzadores de cadascuna de les proves que formen part del calendari.

La CCCR és una competició individual i entre entitats membres de la FEEC. El seu principal objectiu és premiar la regularitat, l'esforç i l'esperit d'equip dels participants i les seves entitats.

Per tal de puntuar a la CCCR, ja sigui a nivell individual o bé per a l'entitat, el participant ha de ser titular de la llicència anual de FEEC. La classificació es basa en les puntuacions obtingudes de la participació en les diferents proves que configuren el calendari anual de caminades.

La puntuació de cada prova del calendari de la CCCR s'obté de la suma dels següents coeficients, atenent al perfil de cada itinerari:

Per cada 10 km (i fracció) de recorregut: 1 punt
Per cada 1000 metres (i fracció) de desnivell acumulat: 1 punt

Cada participant de la CCCR classificat obtindrà la puntuació assignada a la prova atenent els coeficients abans descrits.

A més, l'entitat sumarà a cada prova els punts obtinguts per tots aquells participants classificats amb llicència anual de la FEEC, on figuri el nom de la corresponent entitat.

La classificació final individual s'obté a partir de la suma dels punts obtinguts en les diverses proves del calendari. La puntuació mínima per ser guanyador individual de la CCCR és de 142 punts.

L'entitat guanyadora de la CCCR serà aquella que sumi el major nombre de punts dels seus participants.

Calendari de la Copa Catalana de Caminades de Resistència

A la següent taula queden detallades les diferents caminades que engloba el campionat, així com els quilòmetres totals, el desnivell acumulat i la puntuació individual de cada marxa i obtinguda pel Club Excta. Uecanoia:

Marxa	Desnivell acumulat (m)	Quilòmetres Totals	Puntuació individual	Puntuació Uecanoia
Marxa Castells de la Segarra	1.100	51,0	7	182
Marxa La Selva del Camp	4.250	64,6	12	192
Marxa Riudoms - La Mola - Riudoms	2.550	53,0	9	234
Marxa Romànica de Resistència	4.600	80,0	13	156
Marxa Gràcia - Montserrat	4.200	57,0	11	143
Traversa del Montseny	5.600	46,0	11	143
Reus - Prades - Reus 2.950	55,0	9	216	
Marxa "Pels camins dels Matxos"	4.660/5.370/6.390	10/12/14	174	46,9/51,8/61,6
Traversa Núria - Queralt	8.100	92,0	19	190
Montserrat - Reus	2.650	100,0	13	104
Matagalls - Montserrat	5.750	82,8	15	180
Marxa Trenkakames	5.126	96,0	16	128
Rasos de Peguera - Manresa	3.550	79,0	12	180
La Marxassa	3.110	63,0	11	220
Marxa del Garraf	2.600	45,0	8	408
Puntuació total socis uecanoia				2.850

Pas dels Lladres amb la silueta llunyana del massís del Pedraforca, travessa Núria-Queralt

Marxa Reus - Prades - Reus: el club guanya el 2n Campionat de Catalunya per entitats

El diumenge 4 de juny en la marxa Reus - Prades - Reus, organitzada per l'Associació Excta. Catalunya de Reus i coincidint amb el 50è aniversari de l'entitat, la prova va ser alhora el 2n Campionat de Catalunya per entitats. Aquest títol se l'emportava el club excursionista amb major nombre de participants federats que finalitzessin aquesta marxa.

El degoteig de participants a l'arribada va posar emoció a la classificació general, ja que durant bona part de la tarda fins a quatre entitats van optar al títol.

Finalment, en un ajustat resultat, el Club Excta. Uecanoia va resultar guanyador, ja que un total dels seus 24 socis participants van aconseguir superar els 55 quilòmetres de la prova. Va quedar per davant del seu màxim rival el Club Excta. Esparreguera, que finalitzà amb 19 socis.

Aquest trofeu consolidava el bon resultat de l'equip a mitja temporada, ja que encapçalava la classificació de la 9a Copa Catalana de Caminades de Resistència.

Marxa del Garraf: el club guanya la 9a Copa Catalana de Caminades de Resistència

El passat diumenge 5 de novembre l'equip de caminades de resistència del Club Excta. Uecanoia, format per 51 membres, va participar en la dotzena edició de la Marxa del Garraf. Aquesta era la darrera prova de la Copa Catalana de Caminades de Resistència d'aquesta temporada, on s'havien de decidir força qüestions respecte a la classificació final.

La lluita pel títol es centrava entre el Club Excta. Uecanoia i el Club Excta. d'Esparreguera. Tot i que el Club Excta. Uecanoia portava punts d'avantatge, el resultat del campionat no quedava resolt fins que els

participants d'ambdós clubs finalitzessin la marxa i es realitzés el recompte final.

Uns 720 participants van prendre la sortida des de Gavà, per recórrer els 45 quilòmetres d'un interessant itinerari que dona una completa visió del Parc Natural del Massís del Garraf.

Finalment va ser el Club Excta. Uecanoia el que es va endur la més que merescuda victòria, ja que la crida a la participació del club als seus socis va reportar 408 punts als 2.442, que ja havia aconseguit durant la temporada, confirmant una victòria que semblava previsible.

A més, enguany com a novetat el Patronat Municipal d'Esports de l'Ajuntament de Gavà va premiar amb una copa el club excursionista amb major nombre de participants que completessin la prova. Aquesta

va recaure també al Club Excta. Uecanoia, ja que els 51 socis que es van aplegar a la sortida van aconseguir finalitzar tot el recorregut amb èxit.

Cal destacar que la secció de Caminades de Resistència del Club Excursionista Uecanoia ha participat en aquest campionat en els darrers 7 anys, i ha quedat sempre entre les posicions capdavanteres, com la tercera plaça obtinguda els anys 2000, 2002 i 2004, i la segona posició aconseguida els anys 2001 i 2005.

Tot i que pot costar creure com una disciplina, a priori molt individualista, s'ha convertit en un esport d'equip, aquesta ha generat un sentiment d'unió i d'amistat, el qual modestament creiem que és un exemple, no només en el món excursionista, sinó també en el món de l'esport amateur. ■

Uecanoia, campiona CCCR 2006

Fauna autòctona de la nostra comarca

Gisela Auleda Caldés

Seguint amb la tasca de presentar-vos la fauna local, avui us descriurem l'erico i el teixó.

Eriçó

Mesura entre 25 i 34 cm i viu uns 8-10 anys. No té coll i el musell és agut. Les orelles curtes i arrodonides. Els ulls són petits i tot el dors i la part superior del cap van estar recoberts d'espines protectores. Al ventre té pèls llargs i aspres. La cua i les potes són curtes i té urpes als dits. Té una carcassa muscular a sota de les espines que estén en cas de perill al contraure's. Viu en fagedes, bardissars, conreus, marges de camps i camins en què pugui disposar d'abundància d'aliment i on pugui construir el niu de cria i el refugi hivernal (octubre-abril) –llit de fulles i herbes d'uns 50cm de diàmetre-. És un animal terrestre, solitari, actiu al crepuscle i a la nit. És ràpid i bon nedador. La seva alimentació és variada: glans, fruits caiguts, baies, cucs de terra, escarabats, erugues, llimacs, cargols.... És molt sorollós quan busca menjar, i si se'l molesta es converteix en una bola. Emet sons de veu roncant, ensuma i rebufa. Els seus enemics són el mussol, la guineu, el teixó, el turó... L'aparellament es fa entre els mesos d'abril i setembre. La gestació dura 4 setmanes i mitja i fa una o dues camades a l'any de 4 a 7 petits cada una. Les cries neixen cegues, amb les espines toves i sota la pell. Mamen uns 40 dies i al cap de l'any es tornen independents.

Teixó

El teixó és un mamífer carnívor, un dels més grans de la família dels mustèlids. Té una longitud de 65 a 100 cm i el seu pes pot oscil·lar entre 10 i 16 kg . Té la mida d'un gos mitjà encara que amb les potes més curtes. El seu cap és triangular i el coll curt i ample. Té el musell punxegut i el fa servir per escarvar. Les potes són molt fortes, amb cinc dits a cada una i a la planta té coixinets. És un animal semiplantígrad amb unes ungles llargues i fortes com podem veure a l'empremta. El pèl és d'un color grisós, i al cap té unes bandes blanques. Les potes i la part inferior les té negres. És un animal nocturn i crepuscular de vida sedentària. El seu hàbitat acostuma a ser masses boscoses de fulla caduca i zones d'hortes i conreus. La teixonera és una xarxa de galeries amb nombroses entrades, excavades molt sovint al marge d'una riba. A l'interior hi ha una cambra molt espaiosa amb una estora de fenàs i fullaraca seca. És un animal molt sociable, tolera dins del seu cau teixons d'altres famílies i fins i tot algun altre animal, com la guineu. Durant l'hivern fa una semihivernació que alterna amb sortides per veure aigua. Excava forats anomenats letrines on diposita les seves dejeccions sense tapar-les i així marquen el seu territori. L'època de zel és entre febrer i maig. Pot aparellar-se i fertilitzar en qualsevol mes de l'any, però les cries neixen sempre en una època determinada. La gestació dura dos mesos i tenen una camada anual de dues o tres cries, que neixen cegues i pràcticament sense pèl i s'independentzen als sis mesos. La seva alimentació és molt variada: tota mena de fruits, arrels, tubercles, cucs de terra, mel, ratolins, talpons, granotes, serps... A la tardor acumula grans reserves de greix, i així pot viure molt de temps en dejú.

Servei meteorològic

Xavier Martí Tello
Ma. Gràcia Carreras Verdaguer

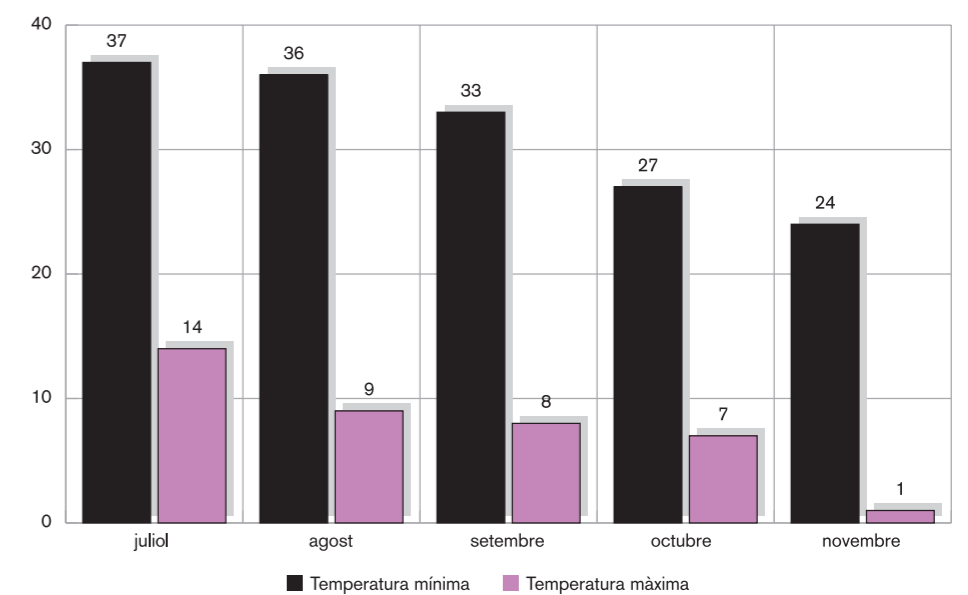
Des del mes de juliol fins al mes de novembre de 2006 ha plogut un total de 209,90 litres/ m2. Comparant les pluges d'aquest mateix període del juliol a novembre de 2005 hi va haver un total de precipitacions de 286,70 l/m2. Des del mes de juliol fins al novembre de 2006 els dies més calorosos van ser els dies 25, 26 i 30 d'agost de 2006 amb una temperatura de 37° i els dies 28 i 30 de novembre de 2006 amb una temperatura mínima d'1°.

El dia 17 de novembre a Copons es va produir un moviment sísmic a les 19,20 hores, que es va fer notar amb el moviment dels mobles. L'epicentre es va situar a la localitat occitana de Lourdes amb una intensitat d'uns 4,5 graus de l'escala Richter, segons fonts de l'Institut Geogràfic Nacional. És un dels moviments sísmics més grans detectat a Catalunya aquests darrers anys.

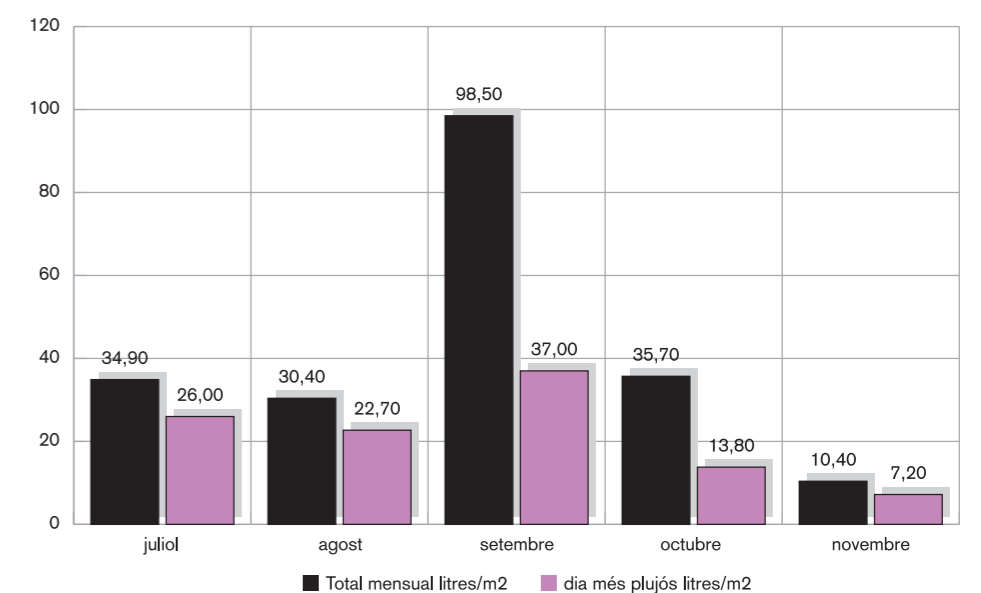
Temperatures	juliol	agost	setembre	octubre	novembre
Màxima	(dia 25, 26, 30) 37°	(dia 1) 36°	(dia 5) 33°	(dia 1, 2) 27°	(dia 1) 24°
Mínima	(dia 2) 14°	(dia 13, 14) 9°	(dia 27, 28) 8°	(dia 5, 6) 7°	(dia 28, 30) 1°

Precipitacions	juliol	agost	setembre	octubre	novembre
Màxima	(dia 14) 26,00 l	(dia 15) 22,70 l	(dia 12) 37,00 l	(dia 11) 13,80	(dia 17) 7,2 l
Total mensual	34,90 l	30,40 l	98,5 l	35,70	10,40 l

Temperatures ►

Precipitacions ►

Receptes franceses: Cedric Chapon

Aquesta vegada ens delectarem amb dues receptes del país veí molt adequades per a l'època de l'any. La primera és una fondue de formatge, ideal per un a vespre fresquet amb una colla d'amics, i la segona, per a aquells a qui agrada la carn de caça, ara que estem en plena temporada. Us oferim una recepta per cuinar la cuixa de porc senglar.

Fondue Savoyarde (Alps Francesos)

Començarem per dir que la fondue és plat únic i molt recomanable per quan fa fred. El formatge d'aquesta recepta l'hem adaptat als que podem trobar al nostre mercat, però l'ideal és el tipus Comté, molt difícil de trobar aquí.

Ingredients:
Formatge gruyère (com més vell més gustós serà). 200-250g /persona
Vi blanc sec. 250 ml/persona
1 gra d'all per cada 4 o 8 persones, depenent del gust
1 culleradeta de mantega
Pa (si és del dia abans, millor)
Sal, mostassa de Dijon (opcional)
1 ou (opcional)

Tallar el pa en daus i el formatge en trossets petits i fins. Posar el pot de la fondue a escalfar al foc de la cuina, foc lent, amb la culleradeta de mantega i l'all talladet a làmines. Quan l'all està daurat, afegir el vi i portar-lo a ebullició. Amb un encenedor, millor cremar l'alcohol del vi per treure'n l'acidesa. Afegir de mica en mica el formatge remenant amb una cullera de fusta constantment perquè no s'enganxi. Quan tot el formatge està desfet, ho tastem, i hi podem afegir sal i mostassa (1 culleradeta per persona) si volem. Un cop està al nostre gust, podem passar el pot a la taula, amb l'escalfador de la fondue encès i ja podem començar a sucari-hi el pa, punxat amb una forquilla.

Opcional: quan ja quedi molt poqueta fondue al pot, podem afegir-hi trossets de pa i un ou sense retirar-ho del foc i remenar fins que tot estigui ben dauratet. La barreja que queda, s'ha de repartir entre els comensals, segur que us agradarà.

Us recomanem una amanida verda després de la fondue (només enciam, canonge, rúcula, o el que més us agradi...) per ajudar a pair-la.

Cuixa de porc senglar al forn

Ingredients:
1 cuixa de senglar
Mantega i farina
Xocolata negra

Ingredients per a la marinada:
Vi negre
Pastanagues
Cigrons
Julivert
Sal i pebre
Llorer
Farigola
Oli d'oliva

Fer una marinada amb els tots els ingredients esmentats, posar la cuixa de porc senglar en un recipient i cobrir-la amb la marinada. Deixar marinar almenys 2 hores i escórrer la cuixa. Filtrar la marinada i reservar-la. En una paella o caçola fonem la mantega, daurem una mica de farina i hi afegim una bona part de la marinada col.lada. Ho deixem coure durant una hora més o menys. Posem la cuixa al forn entre 180°C-200°C durant 20 minuts per cada 1/2kg de cuixa, i de tant en tant l'anem girant i la reguem amb la marinada que hem deixat a part, la crua. Un cop la salsa s'ha acabat de coure hi afegim dos quadrets de xocolata negra i tastem la salsa, que rectificarem amb més xocolata, sal o pebre segons el nostre gust. Ja podem tallar la cuixa a tallets finets i servir-los acompanyats de la salsa. I apa... que vagi molt de gust...

Suggeriment: servir acompanyat d'una melmelada de gerds. El contrast de la salsa i la melmelada és exquisit.

Transports

Alzina Graells

Tèlèfon: Barcelona 93 265 65 92
E-mail: clientes@alsinagraells.es
info@alsinagraells.es
Web: www.alsinagraells.es

Horaris

Calaf - Igualada			
Calaf	Els Prats de Rei	Copons	Igualada
09:14 h	09:19 h	09:27 h	09:48 h
19:29 h	19:34 h	19:42 h	20:03 h

Igualada - Igualada			
Igualada	Copons	Els Prats de Rei	Calaf
08:27 h	08:48 h	08:56 h	09:01 h
17:57 h	18:18 h	18:26 h	18:31 h

Hispano Igualadina

Tèlèfon: 93 804 44 51
Adreça: Passeig Verdaguier, s/n
08700 Igualada
Atenció al client: 902 44 77 26
de dilluns a dissabte de 8 h a 21 h
E-mail: atencionalclient@hispanoigualadina.net
Web: www.hispanoigualadina.net

Horaris

Calaf - Igualada				
De dilluns a divendres feiners - Expecte Agost				
Calaf	Els Prats de Rei	Copons	Jorba	Igualada
07:15 h	07:20 h	07:30 h	07:45 h	08:00 h
15:15 h	15:20 h	15:30 h	15:45 h	16:00 h

De dilluns a divendres feiners - Agost, Nadal i Setmana Santa				
Calaf	Els Prats de Rei	Copons	Jorba	Igualada
07:15 h	07:20 h	07:30 h	07:45 h	08:00 h
15:15 h	15:20 h	15:30 h	15:45 h	16:00 h

Dissabtes feiners - Tot l'any				
Calaf	Els Prats de Rei	Copons	Jorba	Igualada
08:00 h	08:05 h	08:15 h	08:30 h	09:00 h
15:15 h	15:20 h	15:30 h	15:45 h	16:00 h

Igualada - Calaf				
De dilluns a divendres feiners - Expecte Agost				
Igualada	Jorba	Copons	Els Prats de Rei	Calaf
12:00 h	12:15 h	12:30 h	12:40 h	12:45 h
19:00 h	19:15 h	19:30 h	19:40 h	19:45 h

De dilluns a divendres feiners - Agost, Nadal i Setmana Santa				
Igualada	Jorba	Copons	Els Prats de Rei	Calaf
12:25 h	12:40 h	12:55 h	13:05 h	13:10 h
18:55 h	19:10 h	19:25 h	19:35 h	19:40 h

Dissabtes feiners - Tot l'any				
Igualada	Jorba	Copons	Els Prats de Rei	Calaf
12:25 h	12:40 h	12:55 h	13:05 h	13:10 h
18:55 h	19:10 h	19:25 h	19:35 h	19:40 h

Taxis

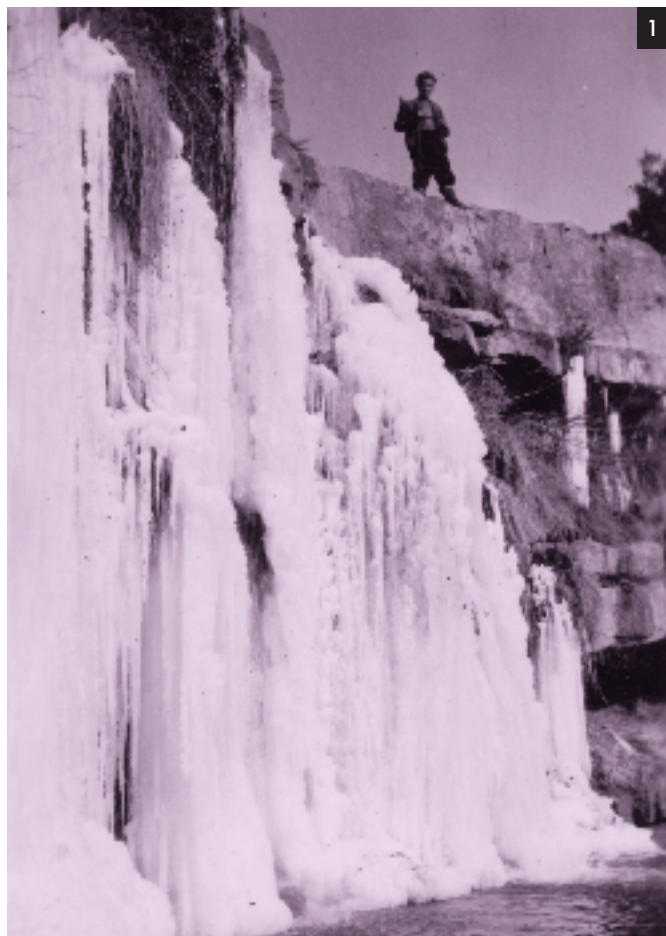
Parades a Igualada:
Passeig Verdaguier, s/n, Tel. 93 804 53 53

Telèfons d'interès

Ajuntament de Copons copons@diba.es	93 809 00 00
Consultori Mèdic	93 809 01 50
Assistent Social	93 809 01 50
Àrea Sanitària Rural	93 805 38 18
Associació Defensa Forestal	93 809 00 00
Bombers (emergències)	112
Ambulàncies i Emergències Mèdiques	061
Mossos d'Esquadra (emergències trànsit)	088
Mossos d'Esquadra (Igualada)	93 875 98 40
Protecció Civil Igualada	93 803 12 34
Repsol Butano	93 803 15 17
Repsol Gas Avaries	901 12 12 12
Fecsa	900 77 00 77
Aigües de Rigat	93 803 14 83
Telefònica Avaries	1002
Antena col·lectiva	616 52 23 13
Oficina Correus	93 809 00 33
Oficina Consorci Turisme Alta Anoia	93 868 03 66
Escola	93 809 01 42
Bàscula pública	93 809 00 00
Bibliobús Montserrat b.Montserrat@diba.es	616 98 83 52
Col·lecció d'eines tradicionals de fusteria	93 809 00 93 655 81 39 52
Tot Circ info@totcirc.com	93 809 00 81 686 83 72 25 646 29 45 72
Cal Manset (Allotjament rural) calmanset@altaanoia.info	93 809 00 97
El Refugi de Copons	93 809 01 27
Bar la Barraca	93 809 00 86
Queviures Mas	93 809 00 02
Fleca Liró	93 809 00 75
Brodats Sala Farré, SCP	93 809 00 27
Escorxador Closa i Fills	93 809 00 36
Construccions Successors de Closa Serra, SCP	93 809 08 02
Fusteria Josep Tomàs	93 809 00 93 655 81 39 52

No callis, mulla't i digues-hi la teva!
Opinió, retalls d'història, actualitat, esports...
Tot té cabuda a Camí Ral.

I ara ens ho pots enviar per correu electrònic:
camiral@copons.net

1
CEDIDA PER PERE PUJOL

2
CEDIDA PER PERE PUJOL

3
CEDIDA PER PERE PUJOL

4
CEDIDA PER PERE PUJOL

1. Hivern al gorg del Nafre.
2. Caçadors de Sant Pere de Copons. Aproximadament any 1955.
3. Temps de verema.
4. Pont de Sant Pere de Copons.